Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

19 ЛІПЕНЯ 2023 г.
СЕРАДА
№ 137 (30017)

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

БУДНІ І СВЯТЫ МАЛАДОГА АГРАНОМА

МС

АБУТАК НЕБЯСПЕЧНЫ ДЛЯ ЗДАРОЎЯ

6

КАРАТКА

• **Сумесную вытворчасць малагабарытнай тэхнікі BELARUS плануюць арганізаваць на Кубе.**

• У Мінску з пачатку года высаджана больш за 28 тыс. дрэў і 130 тыс. кустоў.

• **ВУП Беларусі ў студзені—чэрвені вырас на два працэнты.**

• Збожжавыя і зернебабовыя культуры ў Беларусі ўбраны амаль на 8 працэнтах плошчаў.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

«ВАРТА АПЕРАТЫЎНА РЭАГАВАЦЬ НА ЎСЕ ВЫКЛІКІ І ГАРАНТАВАНА ЗАБЯСПЕЧВАЦЬ ДАСТАЎКУ ЭКСПАРТНЫХ ГРУЗАЎ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка правёў нараду, прысвечаную стварэнню партовых магутнасцяў. Таксама на парадку дня — праект Указа «Аб рэалізацыі калійных угнаенняў».

Фота БелТА.

«Вайна вайной, але ўсё ў эканоміцы. Як шмат разоў я папярэджваў вас», — заўважыў кіраўнік дзяржавы. Ён нагадаў, што дадзенае пытанне ўжо разглядалася на адпаведнай нарадзе ў студзені. Тады Прэзідэнт адзначаў, што спробы задушыць Беларусь санкцыямі прывялі да парушэння лагістыкі, у выніку прыйшлося шукаць новыя лагістычныя шляхі. Таму асноўнай тэмай той нарады было будаўніцтва беларускіх партоў у Расіі. Аляксандр Лукашэнка адзначаў у студзені, што ўсе пытанні па перавалцы грузаў праз парты Расійскай Федэрацыі на ўзроўні прэзідэнтаў дзвюх краін вырашаны. У студзені пытанне заставалася за малым — грузіць у гэтых партах і гандляваць праз іх. А пасля — працаваць і над стварэннем беларускіх партоў.

Тады, абмяркоўваючы стварэнне партовых магутнасцяў, гаворка ў асноўным ішла аб калійных угнаеннях. «Гэта зразумела, аб'ёмы самыя вялікія. Сёння мы пра тое пагаворым, а таксама закранём пытанне нафтапрадуктаў», — адзначыў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў студзені былі вызначаны ўсе напрамкі работы, неабходныя рашэнні па іх прынятыя. Прыйшоў час зверыць гадзіннікі і, калі трэба, падкарэкціраваць і ўзгадніць далейшыя дзеянні і планы.

«Абстаноўка і знешнепалітычная кан'юнктура сёння развіваюцца вельмі дынамічна. Але трэба аддаць належнае, беларуская эканоміка працягвае працаваць і знаходзіць новыя магчымасці ў гэтых няпростых умовах, — падкрэсліў беларускі лідар. — Мы павінны аператыўна рэагаваць на ўсе выклікі і гарантавана забяспечваць дастаўку экспартных грузаў пакупнікам. Ключавы момант — хуткасць прыняцця рашэнняў».

У сувязі з апошнім Прэзідэнт акрэсліў шэраг пытанняў. На якой стадыі знаходзіцца стварэнне ўласных магутнасцяў для марскіх перавозак? «Зразумела, мы сышлі не па сваім жаданні з традыцыйных партоў і працуем практычна па перавалцы нашых грузаў, а гэта амаль 20 мільёнаў тон, ва ўсіх партах Расійскай Федэрацыі», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка. З гэтага вынікае другое пытанне ад Прэзідэнта — ці ёсць канкрэтныя вынікі ў згаданым напрамку? Ён удакладніў, што мае на ўвазе стварэнне ўласных магутнасцяў.

СТАР. 2

ЦЫТАТА ДНЯ

Андрэй ІВАНЕЦ, міністр адукацыі:

«Вельмі важна правесці аналіз рэзультатыўнасці здачы вуснага экзамену для дзяцей, што паступалі на мэтавую форму падрыхтоўкі. На думку настаўнікаў, якія ўваходзілі ва ўсе прыёмныя камісіі вуснага экзамену, і прадстаўнікоў прафесарска-выкладчыцкага саставу ВНУ, гэта вельмі добрая форма кантролю ведаў абітурыентаў. Мяркуем, сёння сістэма адукацыі гатовая разгледзець магчымасць, у першую чаргу для сацыяльна-гуманітарных дысцыплін, увядзення вуснага экзамену дадаткова да цэнтралізаванага, які здаецца ўсімі выпускнікамі ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі».

Выпрабавана на сабе

ВЕЧНЫ ВАНДРОЎНІК

Карэспандэнт «Звязды» прайшлася сцяжынкамі Язэпа Драздовіча

«Сцяжынкамі Язэпа Драздовіча» — менавіта так называецца турыстычны маршрут на тэрыторыі Шаркаўшчынскага раёна. Яго складае 36-кіламетровае кола з прыпынкамі ў Германавічах, Сталіцы, Лясковае, Лужках, Жуках Ложных. Якое дачыненне гэтыя вёскі маюць да Язэпа Драздовіча? Не ведаеце? Тады запрашаю ў віртуальную вандроўку, якая, спадзяюся, кагосьці натхніць і на рэальную.

СТАР. 5

Ініцыятыва

Лаванда і мята ў класе пад адкрытым небам

Густы, духмяны, мядовы водар зёлак — адметнасць адной з навучальных установаў Гомельшчыны. Навучэнцы і педагогі Жлобінскага дзяржаўнага тэхналагічнага каледжа даглядаюць унікальны ў сваім родзе гадавальнік лекавых, чайных і вострых траў. Іх вопытам цікавяцца не толькі ў нашай краіне, але і за мяжой.

ДУХМЯНАЯ ГАСПАДАРКА

Уласны гадавальнік ва ўстанове быў закладзены яшчэ ў 1992 годзе. Пасадкі занялі тэрыторыю навучальнай гаспадаркі. Да справы падышлі адказна: па дапамогу ў падборы раслін звярнуліся да вучоных Цэнтральнага батанічнага сада Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

СТАР. 4

ISSN 1990 — 763X

«ВАРТА АПЕРАТЫЎНА РЭАГАВАЦЬ НА ЎСЕ ВЫКЛІКІ І ГАРАНТАВАНА ЗАБЯСПЕЧВАЦЬ ДАСТАЎКУ ЭКСПАРТНЫХ ГРУЗАЎ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Трэцяе пытанне — якія парты задзейнічаныя для перавозкі калійных угнаенняў і нафтапрадуктаў. Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся, ці ёсць у сувязі з тым нейкія праблемы. «І ці ў цэлым ёсць у нас разуменне, колькі калію мы можам пераваліць праз парты Расійскай Федэрацыі на прымальных умовах? Таксама мне дакладвалі і аб альтэрнатыўных варыянтах супрацоўніцтва ў Паўночна-Заходнім рэгіёне Расіі. Гэта павінна быць галоўным пытаннем, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Па сутнасці, мы маем два магчымыя варыянты. Кожны са сваімі перавагамі і недахопамі, я маю на ўвазе Мурманск і Прыморск. Неабходна канчаткова вызначыцца, што нам трэба — будаваць тэрмінал, порт або мадэрнізаваць які-небудзь наяўны, і неадкладна пачаць работу».

Фота БелТА.

Удзельнікі нарады таксама абмеркавалі праект указа аб рэалізацыі асобных відаў тавараў на экспарт. Першы намеснік прэм'ер-міністра Мікалай Снапкоў далажыў, што калі за 6 месяцаў мінулага года праз расійскія марскія парты перавезлі 1,5 мільёна тон беларускіх грузаў, то сёлета гэты аб'ём ужо склаў практычна 6 мільёнаў тон — рост 400 працэнтаў. Практычна ўвесь аб'ём (97 працэнтаў) беларускіх грузаў — гэта хімічныя мінеральныя ўгнаенні, нафта і нафтапрадукты. «Вынікі распачатай у красавіку мінулага года работы па арганізацыі перавалкі беларускага калію праз марскія парты паўночнага захаду і поўдня Расіі сёння даюць магчымасць валодаць партовымі магутнасцямі для перавалкі каля 1 мільёна тон прадукцыі ў месяц або 12 мільёнаў тон за год. Удалося дабіцца эканамічна эфектыўных умоў перавалкі ў тэрміналах партоў Санкт-Пецярбурга. У першым паўгоддзі бягучага года праз гэтыя парты адгружана 2,7 мільёна тон калійных угнаенняў», — падкрэсліў першы віцэ-прэм'ер.

Валерыя СЦЯЦКО.

❍ У тэму

Асноўная задача — мінімізаваць выдаткі па лагістыцы

У размове з журналістамі Мікалай Снапкоў адзначыў, што беларускі бок кампенсаваў ўсе тыя партовыя магутнасці, якія страцілі ў сувязі з санкцыйным ціскам. Цяпер мы можам грузіць 12 мільёнаў тон калійных угнаенняў на год. За папярэднія дзесяць гадоў у сярэднім на год вывозілі па 10-12 мільёнаў тон.

Таму сутнасць нарады заключалася не ў тым, каб дасягнуць аб'ёмаў выгрузкі мінеральных угнаенняў на знешнія рынкі, а ў тым, каб адпрацаваць тыя варыянты, якія дадуць магчымасць павысіць эфектыўнасць перагрузкі ўгнаенняў у партах Расійскай Федэрацыі. «Урад далажыў тыя варыянты, што ў нас сёння ёсць. Прэзідэнт паставіў задачу дапрацаваць і выйсці на аптымальныя варыянты, якія дадуць магчымасць мінімізаваць кошт лагістыкі. Мы бачым сітуацыю на рынку. Мы ставім пастаўкі па аб'ёме вышэй, чым кошт. Тым больш вытворчы сабекошт «Беларуськалія» дазваляе гэта. Паводле ацэнак, наша прадпрыемства другое ў свеце па вытворчым сабекошце. І мы можам вытрымліваць канкурэнцыю ў кошце доўгі час. Але пытанне лагістыкі становіцца ключавым для таго, каб эфектыўна рэалізоўваць угнаенні і забяспечваць прыбытковасць «Беларуськалія» і, адпаведна, плацяжы ў бюджэт. Нам патрэбна аптымальная і эфектыўная лагістыка, чым мы плануем займацца. І я думаю, што ў найбліжэйшы час Прэзідэнту ўнясём канчатковыя варыянты ў сярэднетэрміновай перспектыве арганізацыі партовай інфраструктуры для аптымізацыі кошту калійных угнаенняў, — адзначыў Мікалай Снапкоў.

Па яго словах, беларускія калійныя ўгнаенні запатрабаваныя ў свеце. «Ёсць стабільныя пункты апоры перагрузкі, дзе мы разумеем аб'ёмы і дзе мы разумеем кошт, і ёсць зменлівыя пункты апоры, якія канкурыруюць адзін з адным, каб атрымаць наш тавар. На гэтым мы будзем іграць і атрымліваць мінімальныя кошты па перавалцы. Гэта асноўная задача — мы павінны мінімізаваць выдаткі па лагістыцы», — адзначыў першы віцэ-прэм'ер. Мікалай Снапкоў падкрэсліў, што пасля ўвядзення санкцый лагістыка стала даражэйшая ад двух да пяці разоў, што датычыцца перавалкі. Адпаведна, тое, што датычыцца павялічанага чыгуначнага шляху, — гэта таксама павелічэнне кошту прыкладна ў 2-2,5 раза.

«Выконваючы пастаўленыя задачы, мы сёлета выйдзем на восем мільёнаў тон продажу ўгнаенняў, пры гэтым «Беларуськалій» працуе з прыбыткам, забяспечвае сваю інвестыцыйную праграму за паўгода. Мы сёння другія ў свеце па аб'ёме вытворчасці калійных угнаенняў, напарадзе нас толькі канадская кампанія і пасля нас канадская кампанія. Гэта сведчыць аб тым, што сістэма продажаў выбудавана эфектыўна, нягледзячы на ў разы ўзрослыя выдаткі», — падкрэсліў першы віцэ-прэм'ер.

Адказваючы на пытанне, што больш мэтазгодна — будаваць партовую інфраструктуру ці мадэрнізаваць, Мікалай Снапкоў адказаў, што тут могуць быць розныя варыянты, якія яшчэ трэба ўважліва пралічыць. «Мы будзем лічыць не ў моманце, а ёсць такое паняцце «кошт жыццёвага цыкла тавару». Порт — гэта таксама тавар, і жыццёвы цыкл яго вызначаецца 10-15 гадамі. Вядома, мы будзем лічыць на перспектыву жыццёвага цыкла, трэба нам тое ці не трэба, будаваць ці не. Гэта нацыянальны актыў і мець актыў за мяжой — добра ў любым выпадку, калі ён працуе эфектыўна. З іншага боку, нам сёння трэба, каб перавалка была мінімальная па кошце, таму што мы не можам сабе дазволіць закладваць у перавалку яшчэ і інвестыцыйныя выдаткі. Актыў важны, жыццёвы цыкл важны, мінімальная цана важная таксама. Мы канчаткова вызначымся ва ўрадзе і ўнясём Прэзідэнту на разгляд варыянт, які будзе выгадны ў моманце і з пункту гледжання сярэднетэрміновай перспектывы», — растлумачыў першы віцэ-прэм'ер.

Афіцыйна

Непазбежнасць адказнасці за генацыд

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў Закон «Аб змяненні Крымінальна-працэсуальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь». Дакумент накіраваны на забеспячэнне непазбежнасці адказнасці за генацыд, іншыя цяжкія злачынствы і аднаўленне гістарычнай справядлівасці. Аб гэтым паведамілі ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

Законам прадугледжваецца недапушчальнасць адмовы ў распачынанні крымінальнай справы і спынення вядзення па справе ў адносінах да памерлых асоб, якія ўчынілі не маючыя тэрміну даўнасці злачынствы супраць міру і бяспекі чалавецтва, уключаючы генацыд, а таксама ваенныя злачынствы.

Прадстаўнікамі названых асоб змогуць выступаць іх блізкія сваякі. Пры гэтым адмова такіх сваякоў ад удзелу ў працэсе не будзе з'яўляцца перашкодай для расследавання справы і судовага разбору.

Вядзенне па дадзенай катэгорыі спраў будзе ажыццяўляцца па агульных правілах з абавязковым удзелам абаронцы. Пры даказанасці віны памерлай асобы прадугледжваецца вынясенне адносна яе абвінавачвага прыгавору без прызначэння пакарання.

Падрабязнасці

АТРАДЫ ДАБРАВОЛЬЦАЎ

У Мінабароны растлумачылі, хто можа ўступіць у народнае апалчэнне і якія задачы яно будзе выконваць

Атрады народнага апалчэння будуць камплектавацца дабравольцамі з ліку ваеннаабавязаных альбо грамадзян, не прызваных на ваенную службу па мабілізацыі. Аб гэтым паведамілі ў Міністэрстве абароны Беларусі.

Як вядома, Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў Закон «Аб народным апалчэнні». Дакумент стварае прававыя асновы для добраахвотнага ўдзелу грамадзян у забеспячэнні ваеннага становішча, уведзенага ў адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінках краіны. Акрамя таго, ствараюцца дадатковыя ўмовы для аказання садзейнічання тэрытарыяльным органам унутраных спраў пры выкананні імі паўнамоцтваў і абароны маёмасці ўсіх формаў уласнасці ад злачынных і іншых замахаў.

Закон з'яўляецца першым прававым актам у сферы дзейнасці народнага апалчэння ў Беларусі. Атрады народнага апалчэння будуць камплектавацца дабравольцамі з ліку ваеннаабавязаных альбо грамадзян, не прызваных на ваенную службу па мабілізацыі. Дабравольцы павінны быць здольныя па асабістых якасцях і стане здароўя выконваць задачы, якія прадугледжаны законам.

Матэрыяльнае забеспячэнне народнага апалчэння ажыццяўляецца за кошт сродкаў мясцовых бюджэтаў, добраахвотных ахвяраванняў юрыдычных і фізічных асоб і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам. Колькасць атрадаў народнага апалчэння будуць вызначаць мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы, а таксама мясцовыя саветы абароны. Пры гэтым будуць улічвацца наяўнасць дабравольцаў і задачы, што вырашаюцца.

З адменай ваеннага становішча або на аснове Указа Прэзідэнта Беларусі атрады народнага апалчэння расфарміроўваюцца. Залічэнне грамадзяніна дабравольцам у народнае апалчэнне не з'яўляецца падставай для вызвалення ад прызыву на ваенную службу па мабілізацыі і спынення працоўных адносін. Наймальнік абавязаны вызваляць супрацоўніка ад работы для ўдзелу ў народным апалчэнні. Пры вызваленні ад работы за супрацоўнікам захоўваецца месца работы, а таксама сярэдні заработак па месцы.

Атрады народнага апалчэння дыслацыруюцца ў межах адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі, у якой былі сфарміраваны. Размяшчацца дабравольцы будуць па месцы жыхарства. Ваеннае ведамства забяспечвае атрады народнага апалчэння зброяй і боепрыпасамі да яе на наменклатурах Узброеных Сіл, вызначае парадак іх выдачы і ўліку.

Разам з тым існуюць абмежаванні пры залічэнні ў народнае апалчэнне. Адмова мясцовага выканаўчага і распарадчага органа, мясцовага савета абароны ў залічэнні грамадзяніна ў народнае апалчэнне абскарджанню не падлягае. Як адзначылі ў Мінабароны, у народнае апалчэнне не могуць быць залічаны грамадзяне, якія адбываюць пакаранне ў выглядзе арышту, абмежавання волі з накіраваннем у папраўчую ўстанову адкрытага тыпу, пазбаўлення волі на пэўны тэрмін або пажыццёвага пазбаўлення волі. Туды не могуць уступіць асобы, у адносінах да якіх прыменена мера стрымлівання ў выглядзе ўзяцця пад варту або дамашняга арышту, альбо прынята рашэнне аб інтэрніраванні.

У народнае апалчэнне не могуць быць залічаны грамадзяне, прызнаныя ва ўстаноўленым парадку недзеяздольнымі або абмежавана дзеяздольнымі, а таксама тыя, хто мае захворванні або фізічныя недахопы, пры наяўнасці якіх проціпаказанае валоданне зброяй.

Узровень

Эканоміка працуе з плюсам

Беларуская эканоміка аднавілася і выйшла на дадатныя тэмпы росту. Аб гэтым заявіў намеснік міністра эканомікі Андрэй Картун, каментуючы вынікі работы эканомікі ў студзені—маі, перадае БелТА.

«Можна канстатаваць, што эканоміка аднавілася і выйшла на дадатныя тэмпы росту — 100,9 працэнта. Больш за 85 працэнтаў усіх галін ужо ў дадатнай зоне. Асноўныя драйверы — прамысловасць і сельская гаспадарка, — сказаў Андрэй Картун. — Дабаўляе вялікімі тэмпамі лёгкая і харчовая прамысловасць, нафтаперапрацоўка. Вытворчасць будматэрыялаў выходзіць у дадатную зону».

Таксама, паводле яго слоў, з кожным месяцам паскараюцца тэмпы росту рознічнага і аптовага тавараабароту. У прыватнасці, рознічны тавараабарот у студзені—маі вырас на 2,9 працэнта, аптовы — на 3,4 працэнта. «Гэта так званыя індыкатары аднаўлення спажывецкай актыўнасці», — звярнуў увагу намеснік міністра.

Рэальныя наяўныя грашовыя даходы насельніцтва за чатыры месяцы павялічыліся на 1,6 працэнта і прадаўжаюць расці. Таксама Андрэй Картун адзначыў, што працягваюць запавольвацца інфляцыйныя працэсы. У маі зафіксаваны гістарычны мінімум гадавой інфляцыі — 3,7 працэнта. «Такіх тэмпаў яшчэ не было. Нават па аператыўных даных мы бачым, што яна і далей прадаўжае запавольвацца. У чэрвені чакаем яшчэ меншую», — паведаміў ён.

Тэмпы росту экспарту застаюцца высокімі, за чатыры месяцы — амаль 110 працэнтаў. Забяспечана дадатнае сальда знешняга гандлю. Акрамя таго, намеснік міністра адзначыў дадатную дынаміку з інвестыцыямі.

«Ёсць усе перадумовы для далейшага паспяховага развіцця і абгрунтаванай пазітыўнай ацэнкі вынікаў па паўгоддзі», — рэзюмаваў намеснік кіраўніка эканамічнага ведамства.

Фінансы

Узмоцнена абарона інтарэсаў спажыўцоў банкаўскіх паслуг

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў Закон «Аб змяненні законаў па пытаннях банкаўскай дзейнасці». Аб гэтым паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Законам унесены змяненні ў Банкаўскі кодэкс Беларусі ў мэтах удасканалення прававога рэгулявання банкаўскіх адносін з улікам дзеючага заканадаўства, правапрымяняльнай практыкі і міжнароднага вопыту. Так, умацоўваецца статус Нацыянальнага банка як дзяржаўнага органа, адказнага за забеспячэнне фінансавай стабільнасці ў банкаўскай і іншых рэгуляваных ім сферах, павышаецца ўзровень прававой абароны спажыўцоў банкаўскіх паслуг, выключаецца празмерная фінансавая нагрузка на крэдытаатрымальнікаў.

Прыняты меры для пераходу банкаў да міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці ў якасці першачарговых і адзіных стандартаў пры арганізацыі вядзення бухгалтарскага ўліку і фарміраванні фінансавай справаздачнасці.

Законам прадугледжана пашырэнне мэт (арыенціраў) дзейнасці Нацыянальнага банка: акрамя падтрымання цанавой стабільнасці, Нацыянальны банк у якасці асноўнай мэты дзейнасці будзе забяспечваць фінансавую стабільнасць. У Банкаўскім кодэксе таксама замацавана норма аб тым, што Нацыянальны банк садзейнічае ўстойліваму эканамічнаму развіццю краіны.

«Для павышэння ўзроўню прававой абароны спажыўцоў банкаўскіх паслуг уведзена забарона на ўстанаўленне ў крэдытных дагаворах умоў аб выплаце працэнтаў у павышаным памеры ў выпадку невяртання (непагашэння) крэдытаатрымальнікам крэдыту ў тэрмін, абмежаваны памеры штрафаў і няўстоек, што выплачваюцца ў сувязі з невыкананнем або неналежным выкананнем абавязацельстваў па крэдытным дагаворы. Таксама ўстаноўлены пералік выпадкаў, пры якіх банк мае права патрабаваць ад крэдытаатрымальніка датэрміновага вяртання крэдыту. Да іх аднесены падставы, якія аб'ектыўна ствараюць значныя рызыкі невяртання крэдыту», — адзначылі ў прэс-службе.

Законам прадугледжана ўстанаўленне кваліфікацыйных патрабаванняў і патрабаванняў да дзелавой рэпутацыі для службовых асоб, якія выконваюць ключавыя функцыі ў банку. Замацаванне дадзенай нормы ў Банкаўскім кодэксе дасць магчымасць забяспечыць фарміраванне эфектыўнага карпаратыўнага кіравання ў банках.

Закон змяшчае і іншыя палажэнні, накіраваныя на павышэнне эфектыўнасці прававога рэгулявання банкаўскіх адносін.

Па палічках

Ільготы, паведамленні і разлікі

Як выплачваць маёмасныя падаткі?

Штогод фізічныя асобы, да якіх адносяцца ў тым ліку грамадзяне Беларусі, выплачваюць тры віды маёмасных падаткаў — зямельны і транспартны падатак і падатак на нерухомую маёмасць. Усе яны выплачваюцца не пазней за 15 лістапада. Сёлета фізічныя асобы даплачваюць падатак на нерухомасць і зямельны падатак за 2022 год, паколькі летась яны ўносілі авансавы плацеж у памеры 50 працэнтаў, а транспартны падатак выплачваецца цалкам за ўвесь мінулы год. Аб ільготах, паведамленнях і вылічэнні маёмасных падаткаў БелТА расказаў начальнік галоўнага ўпраўлення падаткаабкладання фізічных асоб Міністэрства па падатках і зборах Андрэй КАВАЛЕЎСКІ.

СТАЎКА З МІНУСАМ

Асноўныя льготы, якія даюцца фізічным асобам па падатку на нерухомую маёмасць і зямельным падатку, — вызваленне шматдзетных сем'яў ад выплаты падаткаў на ўсе аб'екты нерухомай маёмасці, гэта значыць кватэры, жылыя дамы, гаражы, дачы, садовыя домікі, зямельныя ўчасткі. Акрамя таго, з 2022-га адменена льгота па адной кватэры. З мінулага года фізічныя асобы, якія валодаюць нават адной кватэрай, павінны выплачваць падатак на нерухомасць. Адзіная буйная льгота даецца асобам, якія дасягнулі агульнаўстаноўленага пенсіённага ўзросту (мужчыны — 63 гады, жанчыны — 58 гадоў), або інвалідам 1—2-й груп. Для такіх асоб прадугледжана вызваленне ад падатку на нерухомасць адносна адной кватэры, якая належыць ім на праве ўласнасці або атрымана ў спадчыну, а таксама аднаго жылога дома. Пры гэтым ільгота даецца незалежна ад таго, што ў гэтых памяшканнях могуць быць зарэгістраваны працаздольныя члены сям'і або іншыя асобы. «Такім чынам, калі ў пенсіянера ва ўласнасці ёсць адна кватэра і адзін жылы дом, то ён не плаціць падатак на нерухомую маёмасць. Падатак неабходна выплачваць толькі ў выпадку, калі ў пенсіянера па ўзросце ёсць, напрыклад, дзве кватэры — адна кватэра льгаціруецца, а другая абкладаецца падаткам. Пры гэтым у падатковым заканадаўстве прапісана, што ў дадзеным выпадку ад падатку на нерухомасць вызваляецца тая кватэра, кошт якой вышэйшы. Гэта значыць, першапачаткова Падатковы кодэкс кажа аб тым, што льгаціруецца аб'ект, па якім сума падатку большая», — распавёў Андрэй Кавалеўскі.

Што датычыцца льгот па транспартным падатку, то тут крыху іншы парадак давання льгот. Стаўка падатку паніжаецца на 50 працэнтаў, калі транспартны сродак зарэгістраваны ў органах ДАІ на пенсіянера па ўзросце, інваліда 1—2-й груп, аднаго з бацькоў у шматдзетнай сям'і. Але ёсць адна важная ўмова: у такой асобы павінна быць сапраўднае вадзіцельскае пасведчанне адпаведнай катэгорыі. Для інвалідаў 3-й групы стаўка транспартнага падатку паніжаецца на 25 працэнтаў пры той жа ўмове. Акрамя таго, ад выплаты транспартнага падатку вызваляюцца электрамабілі з выключна электрычным рухавіком. Таксама ад падатку вызваляюцца транспартныя сродкі, выпушчаныя да 1992 года.

АДКУЛЬ БЯРЭЦЦА СУМА?

У Падатковым кодэксе прадугледжаны парадак вылічэння зямельнага падатку, падатку на нерухомую маёмасць і транспартнага падатку. Напрыклад, для падатку на нерухомасць устаноўлены разліковы кошт тыпавога аб'екта нерухомасці. Ён дыферэнцыраваны па відах аб'екта і па тэрыторыях, на якіх размешчаны аб'ект. Пасля таго плошча памнажаецца на разліковы кошт і прымяняецца адпаведная стаўка падатку. «Напрыклад, возьмем аднапакаёвую кватэру плошчай 60 кв. м у Мінску. Сума падатку па ёй складае каля Br48 за год. Улічваючы, што летась аплачваўся аванс, то падлягае аплаце каля Br25 падатку на нерухомую маёмасць», — растлумачыў Андрэй Кавалеўскі.

Зямельны падатак разлічваецца зыходзячы з кадастравага кошту зямельнага ўчастка і стаўкі падатку. Па транспартных сродках крыху іншы парадак. У Падатковым кодэксе яны разведзены па катэгорыях: легкавыя, грузавыя, матацыклы і гэтак далей. Стаўкі прымяняюцца ў залежнасці ад дазволенай максімальнай масы такога транспартнага сродку або колькасці пасадачных месцаў для аўтобусаў. Асноўная стаўка транспартнага падатку для самай буйной катэгорыі транспартных сродкаў — легкавых аўтамабіляў масай ад 1,75 да 2 тон — складае Br102 за год.

«Пры гэтым зямельны падатак, падатак на нерухомасць і транспартны падатак вылічаюцца падатковым органам зыходзячы з часу фактычнага валодання. Гэта значыць, калі транспартны сродак знаходзіўся на ўліку ў органах ДАІ тры месяцы, то падатак разлічваецца толькі за тры месяцы. Гадавая стаўка размяркоўваецца прапарцыянальна перыяду валодання транспартным сродкам», — распавёў начальнік упраўлення.

МОЖНА І ЧАСТКАМІ

Заканадаўствам прадугледжана, што падатковыя органы накіроўваюць фізічным асобам паведамленні на выплату маёмасных падаткаў. «З мінулага года ўсе падаткі ўжо зведзены да адзінага паведамлення. У адным паведамленні сабраны ўсе аб'екты падаткаабкладання па ўсёй краіне, якія належаць канкрэтнай фізічнай асобе. Гэта вельмі зручна, калі чалавек атрымлівае аднаразовае паведамленне, дзе пазначаны ўсе аб'екты і прыведзены разлік падатку. Можна загадзя спланаваць свае ўласныя сродкі для выплаты падатку», — адзначыў Андрэй Кавалеўскі.

Выплаціць падаткі можна датэрмінова ці часткамі. Галоўнае, каб уся сума паступіла ў бюджэт не пазней за 15 лістапада. Тым, у каго адкрыты асабісты кабінет на партале падатковых органаў, паведамленні накіроўваюцца туды. Поштай паведамленні накіроўваюцца тым, хто не карыстаецца парталам. Тэрмін накіравання паведамлення — да 1 верасня.

ШТО РАБІЦЬ, КАЛІ ПАВЕДАМЛЕННЕ НЕ ПРЫЙШЛО?

Фізасоба можа зарэгістраваць асабісты кабінет на партале падатковых органаў. Там створаны функцыянал, які дазволіць у любы момант нанава сфарміраваць апавяшчэнне і азнаёміцца з ім. У ім указаны QR-код для хуткай аплаты, а таксама УНП, які спатрэбіцца для аплаты з дапамогай АРІП. Акрамя таго, заўсёды можна звярнуцца ў падатковы орган і атрымаць копію такога паведамлення. «На крайні выпадак на сайце падатковых органаў створаны спецыяльны электронны сэрвіс, які дае магчымасць, увёўшы ідэнтыфікацыйны нумар, удакладніць інфармацыю аб сваім уліковым нумары (УНП) і па ім смела правесці плацеж у бюджэт», — параіў Андрэй Кавалеўскі.

АРІП, ІНФАКІЁСКІ І МАБІЛЬНЫЯ ДАДАТКІ

Самы асноўны спосаб — з дапамогай адзінай разліковай інфармацыйнай прасторы (АРІП). Гэта могуць быць інфакіёскі, мабільныя дадаткі альбо інтэрнэт-версіі банкаўскіх дадаткаў. У меню неабходна выбраць «Падаткі», увесці ўліковы нумар плацельшчыка, які змяшчаецца ў паведамленні, і правесці аплату. Падаткі можна выплаціць таксама ў аддзяленнях банкаў або паштовай сувязі наяўнымі або з выкарыстаннем банкаўскіх плацежных картак.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Эксперты мяркуюць, што да 2050 года Індыя стане другой эканомікай свету

Індыя стане да 2030 года трэцяй, а да 2050-га — другой па памеры эканомікай свету. Аб гэтым заявіў індыйскі мільярдэр Гаўтам Адані на гадавым сходзе акцыянераў Adani Enterprises, флагманскай кампаніі яго кангламерату Adani Group, дзе ён таксама ўзначальвае савет дырэктараў. Яго словы прыводзяць Financial Times і Livemint. Як лічыць Адані, сярэднедушавы даход у краіне ўзрасце больш чым у восем разоў — да $16 тысяч. «Я чакаю, што ў наступнае дзесяцігоддзе Індыя пачне нарошчваць [ВУП] на $1 трлн кожныя 18 месяцаў», — сказаў бізнесмен. Да 2050 года памер эканомікі краіны можа дасягнуць $25-30 трлн, а агульная капіталізацыя рынку акцый перавысіць $40 трлн, мяркуе Адані. Нядаўна аналітыкі Goldman Sachs спрагназавалі, што эканоміка Індыі выйдзе на другое месца ў свеце да 2075-га, саступіўшы толькі Кітаю. Цяпер Індыя займае пятае месца ў свеце па аб'ёме ВУП.

У некалькіх краінах Еўропы ўспыхнулі прыродныя пажары з-за анамальнай спёкі

У Грэцыі, Швейцарыі і Іспаніі ўспыхнулі прыродныя пажары, улады эвакуіруюць жыхароў і турыстаў. Так, паводле звестак грэчаскай газеты «Кацімерыні», паблізу Афінаў пачаліся тры лясныя пажары. Узгаранні пачаліся на фоне высокай тэмпературы — у цэнтральнай частцы краіны яна дасягае 44 градусы па Цэльсію. Пажарныя робяць намаганні па лакалізацыі ўзгаранняў, аднак моцныя вятры перашкаджаюць барацьбе з агнём. Пажарныя Швейцарыі змагаліся з пажарам у кантоне Вале. Паводле даных заходніх СМІ, паліцыя эвакуіруе жыхароў горных вёсак. Каля 200 пажарных, вайскоўцаў, паліцэйскіх, прадстаўнікоў іншых службаў і валанцёраў узяло ўдзел у лакалізацыі ўзгаранняў. У швейцарскай паліцыі паведамілі, што пажар рухаецца ў бок італьянскай граніцы. The Guardian піша, што з-за анамальна высокіх тэмператур пажары могуць успыхнуць на Сіцыліі і Сардзініі. У сталіцы Італіі, паводле апошняй інфармацыі, таксама тэмпературныя рэкорды. Лясныя пажары працягваюцца і ў Іспаніі.

Bild: кіраўнік МЗС Германіі штодня выдаткоўвае каля 9 тысяч еўра на паслугі стыліста

Кіраўнік МЗС ФРГ Аналена Бербак выдаткавала на паслугі стыліста за мінулы год каля 136,5 тысячы еўра. Яна плаціла спецыялісту фіксаваную стаўку ў памеры € 8925 за дзень. Аб гэтым паведаміла ТАСС са спасылкай на газету Bild.

Паводле яе інфармацыі, апроч леташняй статыстыкі, за першую палову 2023-га выдаткі кабінета міністраў Германіі на паслугі цырульнікаў, візажыстаў, касметолагаў і фатографаў, якія ўскладаліся на падаткаплацельшчыкаў, склалі каля паўмільёна еўра. Як лічыць Крысціян Хілгрубер, чые словы прыводзіць газета, падобныя выдаткі федэральнага ўрада з'яўляюцца «сумнеўнымі з юрыдычнага пункту гледжання» і «палітычна пачварнымі». Ён параіў ураду Германіі «аддаваць менш увагі вонкавым праявам у сваіх сувязях з грамадскасцю і больш — форме і зместу сваіх паведамленняў».

Лаванда і мята ў класе пад адкрытым небам

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дзякуючы спецыялістам удалося правільна падабраць расліны і арганізаваць іх догляд, што дало добрыя вынікі. Сёння на плошчы меншай за гектар тут сабрана ўнікальная калекцыя раслін. Яна налічвае звыш сямідзесяці найменняў лекавых, амаль два дзясяткі — чайных і дзясятак — вострых раслін. Вырошчваюць лімоннік кітайскі, радыёлу руковую, аксаміт амурскі, мацярдушку, лакрычны корань голы, ісоп лекавы, некалькі відаў актынідыі, свідзіны, мяту, шалфей, лаванду і іншыя расліны.

— Ідэя стварэння гадавальніка належала намесніку дырэктара Жлобінскага дзяржаўнага тэхналагічнага каледжа Ларысе Канцавой. Цяпер мы працягваем гэтую традыцыю. Духмяная гаспадарка стала неад'емнай часткай і візітоўкай нашай установы адукацыі, — звяртае ўвагу **намеснік дырэктара па вучэбна-метадычнай рабоце Жлобінскага дзяржаўнага тэхналагічнага каледжа Алена КАНАНКОВА.**

Увогуле ў каледжы рыхтуюць слесараў па рамонце сельскагаспадарчых машын і абсталявання, трактарыстаў-машыністаў сельскагаспадарчай вытворчасці, кіроўцаў і кухараў. Да работы ў гадавальніку далучаюцца навучэнцы ўсіх спецыяльнасцяў.

— Для кожнага такая работа карысная, бо пашырае прафесійныя ўменні і навыкі. Для навучэнцаў па спецыяльнасцях сельскагаспадарчай накіраванасці гэта дадатковыя веды па апрацоўцы глебы і вырошчванні разнастайных культур, а для будучых кухараў — магчымасць пашырыць свае веды ў выкарыстанні духмяных траў падчас гатавання ежы і напіткаў, — дадае Алена Кананкова. — Увогуле для пашырэння работ у гадавальніку быў перааснашчаны машынна-трактарны парк каледжа, асвоены вопыт вырошчвання асобных відаў раслін у прамысловых маштабах, вывучаны перспектывы продажу вырашчанай прадукцыі. Падчас заняткаў навучэнцы прымяняюць на практыцы атрыманыя прафесійныя навыкі. Напрыклад, будучыя трактарысты і кіроўцы на сельскагаспадарчых машынах, якімі аснашчаны аўтапарк, апрацоўваюць глебу, вывозяць грузы.

Усе работы ў гадавальніку юнакі і дзяўчаты выконваюць пад кіраўніцтвам майстра вытворчага навучання Святланы Васільчанкі.

— Пачынаем задоўга да таго, як расліны прачнуцца пасля зімы. Трэба скласці план, што і дзе будзе расці ў бягучым годзе, адабраць насенне, падрыхтаванае з мінулага года, вырасціць, калі трэба, расаду, пасадзіць новыя расліны, — тлумачыць **майстар вытворчага навучання Жлобінскага дзяржаўнага тэхналагічнага каледжа Святлана ВАСІЛЬЧАНКА.**

ФІРМЕННЫЯ ЧАІ АД НАВУЧЭНЦАЎ

Для выканання ўсяго комплексу агратэхнічных работ у каледжы ствараюць студэнцкія сельскагаспадарчыя атрады. Штогод у іх складзе працуе каля 40 навучэнцаў першых і другіх курсаў. Займаюцца праполкай, перасадкай раслін, зрэзкай надземнай іх часткі, зборам кветак і лісця, сушкай і пакаваннем высушанай сыравіны. Цяпер у каледжы якраз самая гарачая пара для збору духмянага ўраджаю.

— З вясны пачынаем нарыхтоўваць бадан. Гэту расліну многія любяць выкарыстоўваць для аздаблення клумбаў, але не ўсе ведаюць, што яна цэнная ў лекавых напітках. Ужо скончылі збор ліпавага цвету, бо ў гадавальніку ў нас ёсць і дрэвы. Цяпер вось нарыхтоўваем мяту, лаванду, шалфей, лафант, — дадае Святлана Васільчанка.

Чайныя і частка лекавых раслін становяцца інгрэдыентамі для фірменных чаёў, якімі Жлобінскі дзяржаўны тэхналагічны каледж славіцца ў раёне. Так, пад кіраўніцтвам супрацоўнікаў Батанічнага сада НАН Беларусі для гэтага кірунку дзейнасці навучальнай установы распрацаваны рэцэптуры некалькіх відаў напіткаў.

З 2012 года ў каледжы ўвасабляюць у жыццё маладзёжны праект «У зямлі — наша сіла, у зямлі — нашы карані». Лекавыя расліны ў гадавальніку пры неабходнасці вырошчваюць практычна ў прамысловых маштабах. Штогод аб'ём нарыхтаванай прадукцыі ў гадавальніку складае каля 600 кілаграмаў сыравіны ў сухім выглядзе. Вырашчаныя зёлкі пастаўляюцца фармацэўтычным

прадпрыемствам. Ураджай траў штогод даследуецца на адпаведнасць санітарным нормам супрацоўнікамі Жлобінскага раённага Цэнтра гігіены і эпідэміялогіі.

— Высокая якасць высушанай сыравіны дазваляе паспяхова рэалізоўваць атрыманую прадукцыю ў тым ліку на кірмашах і выставах, розных мерапрыемствах, а таксама ў кафетэрыі ўстановы. Натуральныя чаі — брэнд каледжа, — дадае намеснік дырэктара Алена Кананкова. — Падчас усяго навучальнага года ў вольны ад заняткаў час навучэнцы фасуюць чайныя напіткі. Акрамя таго, нашы рабяты вывучаюць старадаўнія рэцэпты падрыхтоўкі адвараў і страў, у склад якіх уваходзяць расліны, што вырошчваюцца ў гадавальніку. Вывучаюць дзеці і нацыянальныя беларускія традыцыі, звычаі па выкарыстанні лекавых, чайных і вострых культур для ўмацавання здароўя, не толькі вучацца гатаваць напіткі з іх, але і праводзяць дэгустацыі на раённых святах.

КЛАСЫ БЕЗ СЦЕН

У гэтай установе адукацыі Жлобіншчыны ёсць добры вопыт ажыццяўлення цэлых праектаў у раслінай сферы. Напрыклад, студэнцкі атрад «Дняпроўскія зоры» некалькі гадоў таму на пляцоўцы ў два гектары вырошчваў і збіраў кветкі календулы. Члены атрада сабралі каля трох тон раслінай сыравіны. Уся вырашчаная прадукцыя была рэалізавана. Па выніках работы гэтага сельскагаспадарчага атрада каледж стаў пераможцам абласнога конкурсу «Працоўны семестр» у намінацыі «Найлепшы наймальнік». У 2013—2014 гадах у навучальнай гаспадарцы на двух гектарах вырошчвалі кмен. Такая ідэя ўзнікла пасля вывучэння патрэбнасці ў кмене прадпрыемстваў харчовай прамысловасці вобласці. Сельскагаспадарчы атрад навучэнцаў на працягу двух гадоў займаўся вырошчваннем двухгадовай культуры.

— Для гэтага вывучылі вопыт яе вырошчвання ў Беларусі, звярнуліся па кансультацыі да спецыялістаў. У выніку атрымалі прамысловы ўраджай — звыш дзвюх тон кмену. Спецыялісты правялі лабараторныя даследаванні яго якасці, і, згодна з вынікамі аналізу, вырашчаная намі прадукцыя мела больш высокія якасныя характарыстыкі, чым імпартныя аналагі, якія закупляліся. Кмен, вырашчаны ў нашым каледжы, поўнасцю задаволіў патрэбнасць хлебазаводаў Гомельскай вобласці ў гэтай прыправе. Досвед вырошчвання кмену ў нашым каледжы быў прадэманстраваны ў адным з выпускаў інфармацыйнай праграмы на канале Агульнанацыянальнага тэлебачання, — падзялілася Алена Кананкова.

Па словах педагога, вырошчванне кмену дазволіла навучэнцам паглыбіць веды пра агратэхніку вырошчвання двухгадовых раслін, навучыцца выконваць практычныя работы — падрыхтоўваць і апрацоўваць глебу, навучыла разлікам нормы высеву насення, унясення ўгнаенняў, падкорму і сродкаў аховы раслін.

— Асабліва важна, што навучэнцы на практыцы пераканаліся: ва ўмовах Беларусі можна займацца вырошчваннем не толькі традыцыйных сельскагаспадарчых культур. На прыкладзе вырошчвання кмену яны атрымалі досвед ўвасаблення ў жыццё ініцыятывы, звязаной з іх далейшай прафесійнай дзейнасцю, — пераканаўча намеснік дырэктара ўстановы адукацыі. — Наш педагагічны калектыў мэтанакіравана працуе над стварэннем умоў для развіцця ў навучэнцаў ініцыятывы і творчага падыходу, заахвочвання да сацыяльна значнай дзейнасці. Для гэтага выкарыстоўваюцца ўсе існуючыя магчымасці і, у прыватнасці, навучальная гаспадарка, гадавальнік. У каледжы ажыццяўляецца падрыхтоўка спецыялістаў сельскагаспадарчай вытворчасці. Таму важна сарыентаваць актыўнасць нашых выпускнікоў менавіта на гэту галіну эканомікі, навучыць іх бачыць перспектывы сваёй будучай прафесіі.

З 2012 года ў каледжы ўвасабляюць у жыццё маладзёжны праект «У зямлі — наша сіла, у зямлі — нашы карані». Лекавыя расліны ў гадавальніку пры неабходнасці вырошчваюць практычна ў прамысловых маштабах. Штогод аб'ём нарыхтаванай прадукцыі ў гадавальніку складае каля 600 кілаграмаў сыравіны ў сухім выглядзе. Вырашчаныя зёлкі пастаўляюцца фармацэўтычным прадпрыемствам. Ураджай траў штогод даследуецца на адпаведнасць санітарным нормам супрацоўнікамі Жлобінскага раённага Цэнтра гігіены і эпідэміялогіі.

ПАРАДЫ АД МОЛАДЗІ

Цікава, што сёння навучэнцы каледжа ўжо гатовыя кансультаваць жыхароў Жлобіна і раёна па пытаннях агратэхнікі вырошчвання раслін, доглядзе за пасадачным матэрыялам. Валанцёрскія групы з ліку навучэнцаў каледжа на працягу некалькіх гадоў актыўна займаліся закладкай гадавальнікаў у навучальных установах і экалагічных цэнтрах Жлобінскага, Хойніцкага і Кармянскага раёнаў.

Сёння гадавальнік Жлобінскага дзяржаўнага тэхналагічнага каледжа — адзін з любімых аб'ектаў наведвання для гасцей райцэнтра. У каледжы не так даўно пабывала дэлегацыя Рэспублікі Зімбабвэ. Дарэчы, візіт прадстаўнікоў дэпартамента сельскагаспадарчай адукацыі Міністэрства земляў, сельскай гаспадаркі, рыбалоўства, водных рэсурсаў і развіцця сельскіх раёнаў Рэспублікі Зімбабвэ — крок у адказ на прапанову Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі аб стварэнні агульных інвестыцыйных і кааперацыйных праектаў паміж нашымі краінамі. У дадзеным кірунку асаблівы акцэнт — на дамоўленасці па падрыхтоўцы спецыялістаў, у тым ліку навучанні іх прафесіям сельскагаспадарчага профілю ў беларускіх установах адукацыі. Між тым, вопыт навучэнцаў і педагогаў Жлобінскага дзяржаўнага тэхналагічнага каледжа па вырошчванні лекавых, чайных і вострых культур выклікаў асаблівую цікавасць у гасцей з Афрыкі.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.
Фота Жлобінскага дзяржаўнага тэхналагічнага каледжа.

ВЕЧНЫ ВАНДРОЎНІК

«ДЗЯДЗЬКА НАСТАЎНІК»

У Германавічах ёсць музей імя Язэпа Драздовіча. Мы абавязкова завітаем туды ў канцы экскурсіі. А пакуль сядаем у машыну (многія турысты робяць гэта пешкі ці на роварах) і едзем у Сталіцу. Не, не ў Мінск. Сталіцай называецца невялічкая вёска пад Германавічамі. Ёсць меркаванне, што гэтае месца так назвалі, бо яно было роўнае, як стол. Паводле іншай версіі, тут нібыта хацелі заснаваць школу і адправілі «сто ліц», каб тыя папрасілі аб гэтым ва ўлад.

Беларускамоўная школа ў Сталіцы, дарэчы, з'явілася. Арганізаваў яе ў 1921 годзе Язэп Драздовіч. Месцілася яна ў простай сялянскай хаце. Ды праіснавала не больш як тры месяцы. Польскія ўлады закрылі яе як «нелегальную». «Бедавалі бацькі, плакалі дзеці», — згадвае мастак у сваім дзённіку. Бо «вучняў ён вучыў па сваёй методыцы без «пастрах і кары», а на разуменні, што ёсць дабро, а што зло, што прыгожае, а што — непрыгожае. Слухалі яго і паважалі не як «господина учителя» ці «пана», а як свайго «дзядзьку настаўніка». Землякі і вяскоўцы звалі яго проста «дзядзька Язэп», — піша ў сваім рукапісе беларускі мастак Алесь Марачкін. Хата, у якой месцілася школа, на жаль, не захавалася, на малюнку мастака можна ўбачыць толькі месца, дзе яна стаяла.

«СТАРАВАТЫ ВЫ ДЛЯ МЯНЕ»

Наступны прыпынак — вёска Ляскова. Менавіта там у 1936 годзе была створана карціна Язэпа Драздовіча, якая так і называецца — «Ляскова». Лічыцца, што гэта самае радаснае палатно мастака, таму што яно было асветлена каханнем.

На карціне намалявана сядзіба Восіпа Балошкі, у якой вельмі часта гасцяваў Язэп Драздовіч. У гэтай сям'і было шасцёра дзяцей. У адну з дачок, якой на той момант было каля 20 гадоў, мастак закахаўся. І нават прапанаваў дзяўчыне стаць яго жонкай, але тая яму адмовіла, сказала: «Стараваты вы для мяне...» Язэпу Драздовічу на той момант было пад 50. Ён, дарэчы, не пакрыўдзіўся, бо разумеў, што не мае ні кала, ні двара, таму па сутнасці яму няма куды прывесці нявесту. «Спачатку мы думалі, што мастак закахаўся ў малодшую дачку Надзею, бо захаваўся яе партрэт, — кажа навуковы супрацоўнік і экскурсавод мастацка-этнаграфічнага музея імя Язэпа Драздовіча Іна Пучынская. — Але кропкі над «і» расставіў адзін з унукаў Восіпа Балошкі, які працуе ў філіяле Акадэміі навук у Гродне. Ён даслаў нам артыкул, дзе напісана, што менавіта яго маці Ганна Балошка была той дзяўчынай, у якую закахаўся Язэп Драздовіч». Карціна «Ляскова» разам з іншымі работамі мастака доўгі час упрыгожвала сцены хаты Балошкаў. Ім тое падабалася, усім казалі: «У нас, як у музеі».

Дарэчы, існуе меркаванне, што на карціне «Ляскова» першапачаткова было намалявана пяць чалавек, але калі Язэп Драздовіч паказаў чарнавік Ганне, яна сказала: «Крэпка шмат людзей». І ён замаляваў дзве выявы. Цяпер карціна «Ляскова» знаходзіцца ў фондах Нацыянальнага гістарычнага

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Навуковы супрацоўнік і экскурсавод мастацка-этнаграфічнага музея імя Язэпа Драздовіча, стараста аграгарадка Германавічы Іна ПУЧЫНСКАЯ каля банера ў Лужках.

музея. Копія ёсць у Германавічах. І ад яе сапраўды зыходзіць неверагоднае святло, ад якога на душы робіцца цяплей.

«ЯК ТОЛЬКІ ПАЧАЛІСЯ КАНІКУЛЫ, ЗАБЫЎСЯ НА СВАЮ КАРОВУ»

І вось мы спыняемся каля банера ў Лужках. Іна Сямёнаўна распавядае, што ў 1939 годзе мастака запрасілі працаваць настаўнікам малявання і астраноміі ў мясцовую школу. Сельсавет выдзеліў яму хату і карову. Здавалася б, ёсць дах над галавой, работа, якую добра ведаў і да якой імкнуўся. Можна было асесці, ажаніцца... Але душа мастака патрабавала падарожжаў. Таму як толькі пачаліся школьныя канікулы, ён забыўся на сваю карову, пакінуў хату і пайшоў вандраваць. Як ён пісаў пра гэта: «Хаджу, малюю, радзіме даўгі аддаю». «На сёння, калі хтосьці з экскурсантаў

На магіле маці Язэпа Драздовіча ў Германавічах дагэтуль ляжыць камень з выгравіраваным па эскізе сына надпісам.

пачынае шкадаваць Язэпа Драздовіча, казаць, што жыццё яго не ўдалося, я не пагаджаюся. Яшчэ невядома, чыё жыццё ўдалося: наша з гаспадаркамі, з пастаяннай фізічнай працай, ці яго, з кіламетрамі нязведаных дарог і прыгод? Я лічу, мастака задавальняў такі лад жыцця, інакш ён бы скарыстаў момант і асеў у Лужках, ажаніўся. Тым больш што мужчына ён быў спрытны, не абдзелены жаночай увагай». Тым не менш, часам ноткі смутку прысутнічалі, бо ў адным з вершаў ён піша: *«Я па свеце хаджу / Ды чужыя куты ўкрашаю. / Я і свой бы куток разукрасіў, / Ды на жаль, свайго куту не маю».*

ПРЫВАЛ НА БЕРАЗЕ МНЮЦІЦЫ

«Хаджу паміж Мнютай і Аутай і малюю людзям», — пісаў Язэп Драздовіч. Таму сімвалічна, што наступны наш прыпынак у Жуках Ложных, на беразе Мнюты. Язэп Драздовіч вельмі любіў тую раку, называў яе памяншальна-ласкальна Мнюціцай. Непадалёк ад гэтага месца знаходзілася хата Янцэвічаў, дзе падабалася бываць Язэпу Драздовічу. Дарэчы, выява згаданага хутара ёсць на дыване ў германавіцкім музеі. «У сям'і Янцэвічаў было дзевяць дзяцей, найбольш Язэп сябраваў з малодшай Амілечкай. Хоць яна была і не надта прыгожай, твар яе быў пабіты воспай, але яны знайшлі адно аднаго. Ён спачуваў дзяўчынцы, а яна яму. Дзяўчына мыла Язэпу Драздовічу бялізну. А ён, у сваю чаргу, намаляваў яе партрэт у валошкавым вяночку, які, на жаль, не захаваўся да нашага часу. У Амілечкі быў складаны лёс: маці памерла, калі яна была маленькая. І жаночы клопат пра бацьку і братоў лёг на кволыя дзявочыя плечы. Амілечка ўсіх абшывала, абмывала. Язэп Драздовіч часта паўтараў: «Будзеш ты шчаслівая за тое, што душа ў цябе такая добрая і адкрытая». Але тут ён не ўгадаў. Пасля вайны дзяўчына нейкім чынам апынулася ў Канадзе, працавала ў кафэ пасудамыйкай, а потым аслепла і дажывала свой век у адзіноце».

ПЕРАЖЫВАЎ, ШТО НЕ ЗМОЖА ЎСТАНАВІЦЬ НА МАГІЛЕ МАЦІ ГОДНЫ ПОМНІК

І вось мы вяртаемся ў Германавічы ды рушым на каталіцкія могілкі, дзе пахавана маці мастака. Яна займала значнае месца ў жыцці Язэпа Драздовіча. Настолькі, што калі захварэла, ён, не раздумваючы, кінуў работу настаўнікам малявання ў мінскай гімназіі, каб быць побач з ёй. Памерла Юзэфа Драздовіч ва ўзросце 80 гадоў. Мастак вельмі перажываў, што з-за беднасці не зможа ўстанавіць на магіле маці годны помнік. А таксама вельмі шкадаваў, што не напісаў пры жыцці яе партрэт.

«Надмагільная пліта па маці зроблена на заказ па эскізе самога Язэпа Драздовіча, — расказвае і паказвае дырэктар музея Людміла Навіцкая. — Менавіта па гэтым надпісе на камені (зачытвае) «Juzefa 1841—1921 Narcyzava Drazdovic» у 1990-х гадах і ўдалося знайсці тую магілку».

Юзэфа Драздовіч ведала на памяць шмат беларускіх казак, баек, легендаў і незлічоную колькасць народных прыказак. У яе рана памёр муж, і жанчына засталася адна з шасцю дзецьмі на руках, самы меншы сярод якіх — Язэп. Менавіта маці адкрыла яму дарогу ў дзіўны свет мастацтва і, нягледзячы на беднасць, дапамагла атрымаць адукацыю. «Жанчына бачыла, што змалку Язэп быў крышачку іншы, чым усе астатнія дзеці. Ён не цікавіўся сельскагаспадарчай працай, а ў сваіх мроях ды летуценнях нешта выразаў з дрэва, маляваў». Старэйшыя сыны мелі свае сем'і, арандавалі зямлю. Яны былі прымацаваныя да нейкага месца. Таму за іх маці не надта хвалявалася. Яе найбольш непакоіў у сэрцы самы малодшы. «Дзе прытуліцца ён, якая доля яго чакае? Ад зямлі ён зусім адбіўся, а што здабыў сваім талентам? Любы шавец ці кравец мае пэўны кавалак хлеба, сталае месца ў жыцці, а ў

Юным наведвальнікам музея прапаноўваюць скласці пазл з выявамі маляванак Язэпа Драздовіча.

яго ні хлеба, ні страхі над галавой. Ці асмеліцца хто пайсці за беспрытульніка? Так адзінокі і звякуе». Выходзіць, маці прадбачыла адзінокае жыццё сына да скону...

«МЯНЕ ЯШЧЭ ПАШУКАЮЦЬ...»

Жыццё Язэпа Драздовіча было цесна звязанае з Германавічамі. Таму сімвалічна, што менавіта тут знаходзіцца не толькі вуліца, але і мастацка-этнаграфічны музей яго імя. Там, у былым палацы Шырынаў, і завяршылася наша пазнавальная вандроўка. У зале, прысвечанай творчасці Язэпа Драздовіча, адразу ж кінулася ў вочы скульптура «Вечны вандроўнік», якую я не раз бачыла ў Траецкім прадмесці ў Мінску. Толька там помнік адліты з бронзы. А ў Германавічах — копія з сілуміну. Зрабіў яго адмыслова для германавіцкага музея беларускі скульптар Ігар Голубеў. «Ён прыязджаў да нас, калі святкаваў сваё 60-годдзе. Сябры яму арганізавалі паездку па мясцінах, дзе знаходзяцца яго творы. Дык казаў, што працаваў з дзённікамі Язэпа Драздовіча, якія знаходзяцца ў Нацыянальнай бібліятэцы. І прачытаў там, што Язэп піша: «і яшчэ ў цэнтры Мінска мне будзе стаяць помнік». Гэтае прароцтва, як і вядомае «мяне яшчэ пашукаюць», споўнілася.

Вельмі шмат зрабіла для адраджэння памяці пра славутага земляка жыхарка Германавіч Ада Райчонак. 30 гадоў таму яна яшчэ працавала настаўніцай, запрагала каня і разам са сваімі вучнямі ездзіла па вёсках. Хадзілі па хатах, шукалі — можа, дзе што засталося з яго спадчыны. Паколькі ў Язэпа Драздовіча не было пастаяннага месца жыхарства, ён маляваў там, дзе гасціў, іншымі словамі, «працаваў за гасціннасць». Таму практычна ў кожнай хаце пакінуў штосьці пасля сябе. Карціны, малюнкі алоўкам, знакамітыя выданы-маляванкі. Каб крышачку раней, вядома, можна было б больш сабраць. Бо многія з тых дываноў, якія калісьці ўпрыгожвалі сцены дамоў, ужо былі пушчаны ў гаспадарку, хтосьці паслаў іх на падлогу».

У германавіцкім музеі каля сарака экспанатаў, звязаных з Язэпам Драздовічам. Сярод іх сшытак з рукапісам мастака, тры арыгінальныя кіі (ён, дарэчы, быў выдатным разьбяром). Ёсць дываны-маляванкі, якія пакуль не выстаўляюцца, бо патрабуюць рэстаўрацыі. Не так даўно супрацоўнікі музея знайшлі ў адной з закінутых хат у вёсцы Ляскова вышыўку з макаткі Язэпа Драздовіча (макаткі — невялічкія работы, якімі ўпрыгожвалі сцены). Тым, хто хоча паглядзець больш дываноў, раяць завітаць у Музей маляванкі, што адкрыўся ў Заслаўі. Акрамя таго, чатыры арыгінальныя работы Драздовіча захоўваюцца ў Падсвільскай школе. Сярод іх дыван-маляванка «Зачараваны замак», пазначаны годам смерці мастака. Старшы супрацоўнік музея Таццяна Катовіч параіла таксама пачытаць кнігу «Вечны вандроўнік», дзе Арсен Ліс апісаў жыццё і дзейнасць славутага мастака. І распавяла, што вельмі цікава чытаць дзённікі Язэпа Драздовіча. «Не з першага разу зразумееш тое, што ён хацеў сказаць. Мы ўжо па пяць разоў іх перачыталі і яшчэ хочацца, бо ён усё вельмі цікава апісваў. Такое адчуванне, што пісаў не для сябе, а для людзей. Як быццам ведаў, што мы будзем чытаць яго запісы».

У канцы экскурсіі Іна Пучынская дастала аркуш з правіламі, якімі кіраваўся ў жыцці Язэп Драздовіч. «Нашы экскурсанты з задавальненнем іх фатаграфуюць, — усміхаецца Іна Сямёнаўна. — А я радуюся. Бо з кожным годам усё шырэй і шырэй распаўсюджваецца мудрасць народнага мастака».

Надзея ДРЫНДРОЖЫК,
фота аўтара.
Шаркаўшчынскі раён.

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

ПРЫВІТАННЕ, ПЛОСКАСТУПНЁВАСЦЬ

Які абутак шкодны?

«Выклікае праблемы са здароўем» — менавіта такі надпіс неабходна размяшчаць на некаторых кардонках з абуткам, гэтак жа, як робяць папярэджанні на пачках цыгарэт. Расказваем, як нас калечаць угі, в'етнамкі і вузканосыя лодачкі.

На шпільках

Шпількі — біч мноства жанчын. Не заклікаем адмовіцца ад іх, але важна запомніць дзве аксіёмы. Першая: высокія абцасы — гэта абутак «на выхад», а не для «дэфіле» па асфальце на работу. Другая: нельга насіць абцас вышэй за 6 см на пастаяннай аснове.

Калі чалавек стаіць роўна, нагрузка на суставы і органы размяркоўваецца нармальна. Пры пад'ёме на абцасы цэнтр цяжару ссоўваецца наперад. Каб захаваць баланс, цела вымушанае мяняць становішча касцей, органаў і пазванкоў. Пры сталым нашэнні высокіх абцасаў усе гэтыя змены атрымліваюць статус хранічных.

Глабальныя наступствы такіх змен — папярочная плоскаступнёвасць, мазалі, болі ў нагах, варыкознае расшырэнне вен.

Што рабіць, калі абутак на абцасе — частка дрэс-коду? Захоўвайце пад офіснym сталом мяккія тапкі і пры любой магчымасці пераабувайцеся, даючы нагам адпачынак.

На плоскай падэшве (шлёпанцы, в'етнамкі, угі)

Для шлёпанцаў і в'етнамак таксама ёсць свае месца і час — пляж, басейн, аквапарк, лазня. Надзелі на 10 хвілін, каб дайсці ад мора да атэля, знялі і забыліся. Не больш за тое.

Чаму неабходна выконваць такое правіла? Пры носцы шлёпанцаў чалавек увесь час злёгку згінае пальцы, каб утрымліваць абутак на нагах. Так узнікае перанапружанне мышцаў ступні, затым яно пераходзіць вышэй — на галёнкі, паясніцу, сцёгны, нават шыю. З-за гэтага да канца дня можа з'явіцца галаўны боль ці боль у спіне. Прадукты абмену назапашваюцца ў мышцах галёнкі, выклікаючы балючыя адчуванні.

Насіце сандалі, басаножкі, у якіх раменьчыкі шчыльна ўтрымліваюць пятку і насок. Тое ж патрабаванне

распаўсюджваецца і на зімовы абутак тыпу угі. Падэшва павінна быць мяккай і гнуткай, а нага не павінна «боўтацца». Абутак на плоскім хаду не дае неабходнай апоры, таму шпацыраваць у ім па асфальце шкодна.

Таксама вазьміце сабе за правіла мяняць зімовы абутак. У вас павінна быць некалькі пар, каб іх можна было чаргаваць. Так ступня будзе працаваць з рознай нагрузкай, і пераход на вясновыя і летнія мадэлі не адаб'ецца на арганізме, ногі не будуць балець, адчуваючы дыскамфорт ад рэзкай змены ўмоў.

Артапедычны

Шмат каму здаецца, што нашэнне артапедычнага абутку ці артапедычных вусцілак карыснае для апорна-рухальнага апарату, што гэта дапаможа выправіць скаліёз ці плоскаступнёвасць. Некаторыя бацькі спецыяльна купляюць сваім дзецям менавіта такія туфлі і чаравікі, каб з ранняга ўзросту прадухіліць развіццё гэтых захворванняў.

Насамрэч артапедычны абутак не лечыць плоскаступнёвасць ці скаліёз, бо першапрычына падобных праблем не ліквідуецца толькі з дапамогай вусцілак. Прычына — родавая траўма, наступствы якой можна прыбраць толькі шляхам лячэння. Больш за тое, шмат што будзе залежаць ад узросту пацыента і іншых спадарожных нюансаў, таму насіць артапедычны абутак проста так няма ніякага сэнсу, акрамя выключна рэдкіх выпадкаў.

На памер меншы

Распродаж, апошні памер, «любоў з першага погляду» — гэтыя прычыны прымушаюць жанчын купляць абутак на памер або паўпамеру меншы. Яшчэ ёсць асобная катэгорыя абутку — «у іх зручна сядзець»: дзяўчаты купляюць жаданыя туфлі, у якіх, вядома, можна хадзіць па гладкай падлозе крамы, але для рэальнага жыцця яны аказваюцца непрыдатнымі.

Калі вы ўсё ж перасільваеце сябе і носіце нешта падобнае, будзьце асцярожныя: гэта адмоўна адбіваецца на здароўі і стане апорна-рухальнага апарату.

Вядома, бываюць сітуацыі, калі мы купляем абутак на памер меншы выпадкова. Каб выключыць гэта, па-першае, набывайце абутак толькі пасля прымеркі (памятайце пра тое, афармляючы заказы ў інтэрнэт-крамах!). Па-другое, рабіце куплю ў пэўны час сутак: увечары, калі ногі крыху ацякаюць пасля працоўнага дня. Так вы цалкам не пралічыцеся з памерам. Калі прымераць і купіць абутак у першай палове дня, вельмі верагодна, што надзець гэтую пару туфляў увечары будзе праблематычна. Калі ж вы зможаце ў іх улезці, хутчэй за ўсё, будзеце адчуваць, што туфлі моцна ціснуць.

Занадта вузкі

Абутак з вузкім носам, цесны, які візуальна памяншае аб'ём ступні, — гэта прыгожа вонкава. Але наступствы яго нашэння сумныя: касцяныя нарасты, хранічны дыскамфорт, перацісканне ступні. Усяму гэтаму спадарожнічае дрэннае самаадчуванне, болевыя адчуванні, раздражняльнасць. Вам тое патрэбна?

Галоўнае правіла, якога неабходна прытрымлівацца пры выбары абутку, — адчуванне камфорту, зручнасць. Ступня не павінна пакутаваць. Абцас? Добра, але невысокі, устойлівы. Матэрыялы — натуральныя. Нельга закупорваць ступні, пераціскаць...

На шчасце, паняцце прыгажосці і прывабнасці ў наш час не суадносіцца з памерам ступні, як, напрыклад, у Старажытным Кітаі. Таму сачыце за тым, каб абутак быў камфортны і якасны, бо гэта непасрэдна ўплывае на здароўе, наяўнасць або адсутнасць шэрагу праблем і захворванняў і, як вынік, на працаздольнасць і якасць жыцця.

Бывайце здаровы

РЭЖЫМ ДНЯ

Ці ёсць карысць ад жыцця па строгім графіку?

Навукоўцы даўно даказалі: працуючы і выбудоўваючы жыццё ў адпаведнасці з біялагічнымі рытмамі, можна стаць значна больш прадукцыйнымі, паспяховымі, здаровымі і проста шчаслівымі. Што ж з'яўляецца найбольш важным складнікам правільнага рэжыму дня? Да чаго вядзе нерацыянальны распарадак працы і адпачынку? Што адбываецца з арганізмам пры рабоце ў начныя змены і як нівеліраваць гэтыя наступствы?

Як вядома, наша здароўе на 20 % вызначаюць гены, на 20 % — навакольнае асяроддзе, яшчэ 10 % фарміруе ўзровень медыцынскага абслугоўвання, а астатнія 50 % — наш спосаб жыцця. І адзін з яго складнікаў — правільна сфарміраваны распарадак дня, які супадае з біярытмамі канкрэтнага чалавека.

— Паслядоўнае чаргаванне працы і актыўнага адпачынку, рэгулярны прыём ежы, пэўны час абуджэння і сну, своечасовае выкананне шэрагу гігіенічных працэдур дазваляюць падтрымліваць належны ўзровень працаздольнасці працяглы час, — расказвае **практыкант Мінскага абласнога цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Вераніка ЛАПО.** — Немалаважным для здароўя таксама з'яўляецца ўзровень псіхалагічнага камфорту.

У сучасных умовах прытрымлівацца здаровага спосабу жыцця і рэжыму дня асабліва важна, што абумоўлена ростам нагрузак на чалавека. Гэта звязана як з ускладненнем нашага жыцця, павелічэннем рызык тэхнагеннага, экалагічнага, псіхалагічнага характару, так і з ўмовамі харчавання, якія істотна змяніліся, гіпадынаміяй, хранічным стрэсам. У сукупнасці ўсё гэта правакуе негатыўныя змены для здароўя. Свядомае стаўленне да сябе дапамагае нівеліраваць такія рызыкі.

Што ж з'яўляецца важнымі кампанентамі рэжыму дня і якія наступствы яго парушэння?

Здаровы сон

Паўнавартасны штодзённы сон — найважнейшая ўмова нармальнага функцыянавання арганізма, нашага здароўя і добрага самаадчування. У норме сон дарослага чалавека павінен доўжыцца 6-8 гадзін, але, калі рэжым збіваецца, арганізм не паспявае адпачыць і аднавіцца. Недастатковы сон пагаршае якасць памяці і скарачае здольнасць канцэнтравацца, што можа правакаваць памылкі ў рабоце і паводзінах. Пры моцнай стомленасці і недасыпанні назіраецца павышаная ўразлівасць імуніцтэту, зніжэнне кагнітыўных функцый, раздражняльнасць і выразнае пагаршэнне вонкавага выгляду.

Правільнае харчаванне

Тут варта памятаць аб выкананні двух асноўных законаў. Першы — раўнавага энергіі, якую мы атрымліваем і выдаткоўваем. Калі арганізм атрымлівае энергіі больш, чым расходуе, гэта значыць калі мы ўжываем ежы больш, чым тое неабходна для падтрымання працэсаў жыццядзейнасці, працы і добрага самаадчування, апошняе прыводзіць да лішняй вагі, а таксама цэлага шэрагу хвароб: атэрасклерозу, ішэмічнай хваробы сэрца, гіпертаніі, цукровага дыябету і шмат чаго іншага.

Другі закон — адпаведнасць хімічнага складу нашага рацыёну фізіялагічным патрэбам арганізма. Харчаванне павінна быць разнастайным і забяспечваць неабходную колькасць бялкоў, тлушчаў, вугляводаў, вітамінаў, мінеральных рэчываў, харчовых валокнаў. Многія з гэтых рэчываў незаменныя, паколькі не ўтвараюцца ў арганізме, а паступаюць толькі з ежай.

Размеркаванне колькасці ежы і набор страў залежаць ад узросту, характару работы, а таксама ад таго, у які час сутак вы працуеце.

Рэжым працы і адпачынку

Нерацыянальны рэжым працы і адпачынку прыводзіць да таго, што мы губляем час, прадукцыйнасць нашай дзейнасці змяншаецца, асабліва ў другой палове дня і ў канцы змены, мы можам нават атрымаць хваробы, выкліканыя стомленасцю, ці вытворчую траўму.

Зменны рэжым працы і начныя змены, безумоўна, негатыўна адбіваюцца на здароўі. Пры рабоце ў начныя змены арганізм адчувае перагрузку, траціць назапашаныя рэзервы. У першую чаргу нагрузка кладзецца на нервовую і эндакрынную сістэмы, адбіваецца на псіхаэмацыянальным статусе. Рана ці позна арганізм дасць збой абвастрэннем хранічных ці з'яўленнем новых захворванняў. Чалавек не ў сілах перабудаваць сутачныя біярытмы пад свае патрэбы. Толькі правільна арганізаваўшы рэжым харчавання, актыўнасці і сну, можна знізіць наступствы «жыцця наадварот».

Пры такой рабоце неабходна адказна паставіцца да захавання рэжыму харчавання і выбару прадуктаў у начны час, паспрабаваць піць дастаткова вадкасці, не злоўжываць кафеінам, мець дастатковa рухальнай актыўнасці, а таксама паўнавартасна высыпацца. Калі б ні пачыналася ваша работа, добры сон — залог плённага працоўнага дня.

Многія, хто ўстанавіў для сябе распарадак і спрабаваў яго выконваць, заўважалі, што паспяваюць зрабіць за дзень значна больш, чым звычайна. Пры гэтым высыпаюцца, нармальна харчуюцца і не маюць праблем са здароўем, паколькі ахоўныя сілы арганізма істотна павялічваюцца.

Наша здароўе мае патрэбу ў падтрымцы кожны дзень, бо арганізм працуе без выхадных і свят. Таму сістэмнасць у выкананні прынцыпаў здаровага спосабу жыцця — добрая дапамога для захавання здароўя на доўгія гады.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА
19 ліпеня 2023 г. № 25 (711)
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ЖЫВЫ ЎДЗЕЛ

Сёння, 19 ліпеня, у Брэсцкай вобласці беларускія сенатары на чале са старшынёй Савета Рэспублікі Наталляй КАЧАНАВАЙ праводзяць адзіны дзень прыёму грамадзян. Парламентарыі ўважліва выслухаюць усіх жадаючых у кожным райвыканкаме рэгіёна і Баранавіцкім гарвыканкаме. Спікер разгледзіць звароты ў Ганцавіцкім раённым выканаўчым камітэце. Агучаныя праблемы будуць узятыя на кантроль, а гэта значыць — там, дзе іх магчыма вырашыць, яны будуць вырашаныя. Так адбывалася і падчас ранейшых зваротаў грамадзян да парламентарыяў ва ўсіх рэгіёнах краіны. Гісторыю аднаго з іх расказвае наш уласны карэспандэнт у Магілёве.

Фота БелТА.

Валянціна ЮЗАФОВІЧ трымае ў руках загад аб прыёме на працу сваёй хрэсніцы.

Маргарыта ЗАРЭЦКАЯ на месцы працы, якая ёй па душы.

Магіляўчанка Валянціна Юзафовіч звярнулася непасрэдна да спікера верхняй палаты парламента Наталлі Качанавай, каб дапамагчы сваёй хрэсніцы з Гомеля Маргарыце Зарэцкай знайсці працу. Справа ў тым, што ў Маргарыты праблема са слыхам. Яна скончыла мінскі каледж, атрымала прэстыжную спецыяльнасць, але на этапе размеркавання ўзніклі складанасці. Зварот да старшыні Савета Рэспублікі быў апошняй надзеяй на станоўчы вынік. Праблема вырашылася менш чым за месяц.

Складанасці са слыхам у Маргарыты з нараджэння. У Гомелі яна вучылася ў спецыялізаванай школе для дзяцей з парушэннямі слыху, паралельна развівала свае мастацкія здольнасці. Пасля 10-га класа падала дакументы ў Мінскі дзяржаўны каледж лічбавых тэхналогій, які паспяхова скончыла сёлета. Атрымала не адну, а дзве спецыяльнасці — аператар ЭВМ і тэхнік-праграміст камп'ютарнай графікі. Сёння такія спецыялісты запатрабаваныя. Вось толькі з размеркаваннем атрымалася сапраўдная бяда.

— У каледжы прапанавалі спачатку месца касіра ў «сеткавіка», хоць незразумела, навошта было амаль шэсць гадоў вучыцца, каб ісці туды працаваць, — дзеліцца Валянціна. — Другі варыянт — праграміст у сярэдняй школе — таксама не падышоў. У Маргарыты чацвёртая ступень глухаты, як ёй працаваць са здаровымі дзецьмі? Ды яны ж здзекавацца з яе пачнуць. Яшчэ ёй параілі ісці на спецыялізаванае прадпрыемства, але не па спецыяльнасці. Маргарыта вучылася на бюджэце. Хочаш не хочаш, а адпрацоўваць трэба. Яна ўжо амаль змірылася з тым, што прыйдзецца ісці на некваліфікаваную работу, але тут падключылася я. Які сэнс працаваць толькі дзеля мінскай прапіскі і ложка ў інтэрнаце? Нават зарплата там крыху больш за 500 рублёў. Чамусьці размеркаванне завязанае толькі на Мінску, быццам бы такія спецыялісты не патрэбныя ў іншых абласцях. Бацькі хрэсніцы шукалі ёй работу ў Гомелі, але самі нічога знайсці не змаглі. Ды і разгубіліся.

Суразмоўніца лічыць, што каледж з размеркаваннем крыху не дапрацоўвае. Спецыялісты накшталт Маргарыты маглі б нядрэнна працаваць на «аддаленцы», абслугоўваць, напрыклад, сайты, напаўняць іх інфармацыяй, прасоўваць тавары ці паслугі. І каледж тут павінен быць зацікаўлены ў папулярызацыі сваіх спецыялістаў. Што датычыцца падрыхтоўкі, то яна грунтоўная. «І каледж цудоўны, і выкладчыкі спрэс прафесіяналы», — кажа яна.

У звароце да кіраўніка Савета Рэспублікі Валянціна Юзафовіч у роспачы падзялілася і сямейнай бядой. Маргарыта, як высветлілася, не толькі яе хрэсніца, але яшчэ і родная пляменніца. Старэйшы брат дзяўчыны таксама глухі. І гэта прытым, што іх бацькі цалкам здаровыя людзі і ў родзе ні ў кога не было такой асаблівасці. Розніца паміж братам і сястрой — пяць гадоў. Бацькі, калі чакалі дзяўчынку, былі перакананыя, што з ёй будзе ўсё добра. Але ў немаўляці аказаўся той жа дыягназ.

— Вядома, што ён не смяротны, але мы стараемся не нагадваць дзецям пра тое, што яны асаблівыя, — кажа жанчына. — Яны мелі ўсе магчымасці паўнавартасна развівацца. У школе наведвалі гурткі, спортам займаліся. Абое цудоўна малююць. Наогул, усё пры іх, толькі слых адсутнічае. У хлопца лёс склаўся больш удала. Працуе і жыве ў Мінску, ёсць сям'я. Але дзяўчыне з такім дыягназам значна цяжэй.

Маргарыта спрабавала працаўладкавацца ў фірму, дзе яна спадзявалася рэалізавацца. Патэнцыяльнага работадаўцу ўсё задавальняла, акрамя аднаго. Дзяўчына дрэнна яго чуе і ўвесь час перапытвае. Просьба хроснай размаўляць з Маргарытай павольна, выразна і не адварочваючыся ў бок яго толькі раззлавала. «Вы нам не падыходзіце», — коратка заключыў ён і вярнуў дакументы.

Да Наталлі Качанавай Валянціна Юзафовіч звярнулася, калі прачытала ў інтэрнэце, што яна вельмі чула ставіцца да праблем грамадзян і шмат каму дапамагла. Адказ не прымусіў сябе доўга чакаць.

— Мой зварот зарэгістравалі ў Савеце Рэспублікі 26 красавіка, а 18 мая ўжо патэлефанавалі з Гомеля і запрасілі на сустрэчу, — кажа Валянціна. — Мы размаўлялі з начальнікам упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Гомельскага гарвыканкама Генадзем Вамбрыкавым. Нас уважліва выслухалі, паглядзелі Маргарыціны дыплом і работы і прапанавалі некалькі варыянтаў працаўладкавання. І самы цікавы — фабрыка мастацкіх вырабаў «Любна», дзе была вакансія дызайнера эксперыментальнай лабараторыі. Дырэктарам там на той момант быў Сяргей Барысенка, і ён аціаніў веды Маргарыты вельмі станоўча. Яму спадабалася тое, што яна хутка справілася з яго заданнем. Дзяўчына вельмі рада, што знайшла работу. У яе абавязкі ўваходзіць распрацоўка ўзораў малюнкаў, якія наносяцца на сувенірную прадукцыю, стварэнне лічбавых каталогаў гатовых вырабаў, прасоўванне сайта фабрыкі. Яна адчувае сябе ў сваёй стыхіі і гатовая сваёй працай прыносіць карысць дзяржаве.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота аўтара
і з архіва Валянціны ЮЗАФОВІЧ.

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

Умовы для росту

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА наведала вёску Чудзенічы Лагойскага раёна. У цэнтры — азнаямленне з інфраструктурай, работа сацыяльных аб'ектаў і, вядома ж, зносіны з мясцовым насельніцтвам аб жыцці ў вёсцы, паведамляе карэспандэнт БелТА.

Наталля Качанава, у прыватнасці, наведала Чудзеніцкі дзіцячы садок Лагойскага раёна, пагутарыла з кіраўніцтвам, педагогамі і работнікамі сталовай дзіцячай дашкольнай установы.

Наступны прыпынак Старшыні Савета Рэспублікі — Чудзеніцкі фельчарска-акушэрскі пункт Лагойскага раёна. Спікер паразмаўляла з жыхарамі населенага пункта. Пытанняў зададзена шмат — забеспячэнне вадой, транспартная інфраструктура, добраўпарадкаванне тэрыторыі, стварэнне рабочых месцаў.

Наталля Качанава азнаёмілася з культурнай інфраструктурай вёскі. Акрамя таго, яна высветліла, як ідуць справы з наяўнасцю і цэнамі на прадукты харчавання для мясцовых жыхароў. Старшыня Савета Рэспублікі звярнула ўвагу на недастатковы асартыментны пералік тавараў у мясцовай краме. «Гэта не інспекцыя, а азнаямленне з сітуацыяй, якая складваецца ў рэгіёнах, у прыватнасці, у такіх вёсках. VI Усебеларускі народны сход адным з прыярытэтаў дзяржаўнай палітыкі вызначыў моцныя рэгіёны. Прэзідэнт ставіць задачу аб раўнамерным развіцці ўсіх тэрыторый краіны. І вось тут, недалёка ад горада Мінска, у вёсцы, якая расце, дзе людзі купляюць зямлю з аўкцыёну, то-бок вёска прырастае, а значыць, павінны быць адпаведныя ўмовы для жыцця», — расказала Наталля Качанава.

Як адзначыла спікер, у цэлым тут людзі нармальна жывуць, працуюць, але пытанні ёсць. «Напрыклад, з водазабеспячэннем, рамонтам жылфонду, асартыментам у магазіне, чаго не павінна быць, бо прадпрыемствы выпускаюць такую прадукцыю. Мы думаем, як яе паставіць на экспарт, зрабіць запатрабаванай, а не можам напоўніць нашы магазіны для сваіх людзей. Безумоўна, тое дрэнна. Не павінны людзі з гэтай вёскі ездзіць па прадукты і тавары ў Лагойск ці Мінск. Вядома, асартымент павінен быць дастойны. Транспартныя зносіны: людзі павінны мець магчымасць даехаць зручна і своечасова туды, куды лічаць патрэбным, тым больш што многія працуюць у Лагойску і Мінску. Таму ўсе пытанні мы абавязкова возьмем на кантроль, абмяркуем іх з мясцовымі органамі ўлады. Я думаю, яны будуць вырашаны ў хуткім часе», — падкрэсліла Старшыня Савета Рэспублікі.

Службовыя асобы не маюць права стаяць у баку ад праблем, якія хвалююць людзей, канстатавала Наталля Качанава. Дэпутаты мясцовага ўзроўню таксама павінны больш актыўна працаваць з насельніцтвам. «Мы бачылі, што людзі ў доме рамантуюць усё самі, збіраюцца, робяць рэнавацыю дома, рамантуюць пад'езды. Ім трэба крыху дапамагчы, і, вядома, будзе зусім іншая сітуацыя. І людзі застануцца задаволеныя, і не давядзецца ім пісаць у розныя інстанцыі ці чакаць, каб нехта прыехаў, убачыў і звярнуў увагу на праблемы, якія ў іх ёсць», — рэзюмавала спікер.

Асаблівая ўвага — эканоміцы

Ігар ГЕДЗІЧ сустрэўся з членамі групы дружбы з Беларуссю ў Народнай скупшчыне Рэспублікі Сербія.

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, член рабочай групы Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па супрацоўніцтве з Парламентам Рэспублікі Сербія Ігар Гедзіч узяў удзел у сустрэчы з членамі групы дружбы з Беларуссю ў вышэйшым заканадаўчым і канстытуцыйным органе Сербіі на чале з яе кіраўніком Драгамірам Карычам у фармаце відэаканферэнцсувязі.

У ходзе сустрэчы адбыўся прадукцыйны абмен думкамі па актуальных пытаннях міжнароднага парадку дня. Бакі абмеркавалі дынаміку палітычных адносін на еўрапейскай прасторы.

У кантэксце двухбаковага ўзаемадзеяння асаблівая ўвага была ўдзелена перспектывам развіцця эканамічнага супрацоўніцтва і павелічэнню тавараабароту паміж Беларуссю і Сербіяй.

Адкрыццё варкаўт-пляцоўкі ў Каменцы.

ЗВАРОТ І ВЫНІК

Прамыя тэлефонныя лініі, асабістыя прыёмы грамадзян — фармат работы, які не толькі дазваляе вырашыць канкрэтную праблему асобнага чалавека, калектыву альбо жыхароў пэўнай мясцовасці. Нярэдка агучаныя пытанні — магчымасць удасканаліць заканадаўчую базу. Да таго ж такія кантакты паказваюць, чым жывуць людзі, што іх хвалюе.

Пелішчанская аптэка

Напрыклад, жыхары вёскі Пелішча Камянецкага раёна напісалі калектыўны зварот у Савет Рэспублікі, каб не дапусціць закрыцця аптэкі ў сваім населеным пункце.

— Наша аптэка нерэнтабельная, таму яе хацелі закрыць, маўляў, работнікі амбулаторыі самі будуць прадаваць лекі, — расказала жыхарка населенага пункта Людміла Аляксіна. —Людзям тое не спадабалася, бо аптэка зручна размешчана ў будынку амбулаторыі, у ёй ёсць усё неабходнае, калі якія-небудзь лекі адсутнічаюць, работнік аптэкі заўсёды заказвае іх. Пасля калектыўнага звароту ў верхнюю палату парламента ў вёсцы быў прызначаны сход з удзелам прадстаўнікоў улады. Нас выслухалі, зразумелі, і аптэку пакінулі. Я вельмі рада, што ўлады палічыліся з меркаваннем жыхароў. Гэта вельмі важна — нас, простых людзей, пачулі.

Белавежскі газ

Больш за два месяцы жыхары шматкватэрнага дома ў аграгарадку Белавежскі заставаліся без газу.

— Яшчэ ў канцы красавіка пачаўся капітальны рамонт нашага шматпавярховага дома, — падзялілася Іна Васілеўская. — Нам далі на рукі дагаворы, дзе было прапісана, у якія тэрміны павінен завяршыцца рамонт. Была абвестка, што на працягу месяца газ будзе адсутнічаць. Праходзіць месяц, потым пяты, шосты тыдзень, а газу ў доме ўсё няма. Звярталася ў «Брэстгаз», там сказалі, што ўсё гатова для падключэння, чакаем указанняў ЖКГ. Тады патэлефанавала ў Камянецкую ЖКГ, але там нічога толкам не сказалі. Я папярэдзіла, што мы, жыхары дома, будзем скардзіцца далей. Праходзіць сёмы тыдзень... Даведалася,

Варкаўт-пляцоўка на месцы вялікай лужыны ў горадзе Каменец.

ПА ТЭРЫТОРЫІ І ЖАДАННІ

У Беларусі расце попыт на ваенна-патрыятычныя лагеры

У 2021—2022-м у Беларусі было каля 480 ваенна-патрыятычных лагераў, сёлета — ужо 583. У іх адпачывае амаль шэсць тысяч дзяцей. У 23 буйных ваенна-патрыятычных клубах пры воінскіх часцях і на «Лініі Сталіна» створаны лагеры. Цікавасць да патрыятычнага адпачынку дзяцей у бацькоў вельмі высокая, а вось змясціць усіх жадаючых сілавыя структуры пакуль не ў стане, таму, пэўна, улады будуць праглядаць сістэму падыходу да арганізацыі лагераў згаданага тыпу. Да такой высновы прыйшлі падчас прыёму ў межах Нацыянальнай камісіі па правах дзіцяці, які праводзіла старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, намеснік старшыні Нацыянальнай камісіі па правах дзіцяці Ірына СТАРАВОЙТАВА. Наведвальнікі звярталіся з прапановамі па ўдасканаленні ваенна-патрыятычнага выхавання дзяцей і работы адпаведных установ, асабліва ў летні перыяд, а таксама іншымі тэмамі, датычнымі выхавання.

«Вяршэнства закона і справядлівасць»

Камісія, па сутнасці, акумулюе рашэнні, прынятыя адносна патрыятычнага выхавання, занятасці дзяцей падчас летняга адпачынку, ажыццяўляе міжведамаснае ўзаемадзеянне, растлумачыла Ірына Старавойтава.

— Да нас звяртаюцца бацькі, дзеці, іх законныя прадстаўнікі. Мы разглядаем пытанні, якія датычацца сацыяльнага дабрабыту дзяцей у сем'ях, захавання іх правоў і інтарэсаў. Да кожнага пытання падыходзім вельмі ўважліва, бо любы зварот — гэта жыццё і лёс дзіцяці, дабрабыт у сям'і. Гэта і маніторынг практыкі прымянення нарматыўных заканадаўчых актаў. У далейшым пры прапрацоўцы законаў мы разумеем, дзе неабходная карэкціроўка.

Прадстаўнікі камісіі ёсць у кожнай вобласці, да іх могуць звярнуцца бацькі і дзеці і вырашыць любыя пытанні. Часта звароты патрабуюць пэўнага часу і прапрацоўкі. Яны вырашаюцца ва ўзаемадзеянні з дзяржорганамі.

Мы робім запыт, аналізуем перапіску, заканадаўчыя акты, аднак у рашэннях заўжды два асноўныя прынцыпы — вяршэнства закона і справядлівасць, — дадала сенатар.

Рыхтуйся да адпачынку з зімы

Кацярына ПАЎЛЮЧЭНКАВА з Заслаўя, якая прыйшла на прыём, кажа, што сутыкнулася з праблемай адправіць сына ў ваенна-патрыятычны лагер на «Лініі Сталіна». Трапіць у яго можна па дзяржаўнай датацыі тым, хто тэрытарыяльна адносіцца да гэтай мясцовасці. Жанчына адмовілася ад датацыі, заплаціла поўны кошт і дамаглася, каб яе сын адпачыў менавіта там. Яна прапануе даць такую магчымасць усім жадаючым.

— Датацыі трэба даваць тым, хто мае ў іх патрэбу. А тыя, хто хоча і можа аддаць дзіця ў лагер, павінны мець такую магчымасць, — перакананая яна. *— Такія лагеры вельмі патрэбныя нам сёння, асабліва хлопчыкам.*

Мой васьмігадовы сын ужо хоча ў армію. У лагеры ён «сходзіць у армію», паносіць пілотку, пахваліцца потым сябрам.

Брэстчына: канкрэтныя справы

што ў мясцовую школу прыязджае наш сенатар. Мы з суседкай паехалі да яго на прыём. Ён выслухаў і паабяцаў, што вырашыць праблему. Прайшло двое сутак пасля размовы — і газ з'явіўся!

Камянецкая лужына

Трэцяя гісторыя пачалася яшчэ ў 2020 годзе, калі на прамую тэлефонную лінію сенатара звярнуліся жыхары Паўднёва-Заходняга мікрараёна горада Каменца — людзі жадалі пазбавіцца ад вялікай лужыны на сваёй тэрыторыі.

— Сенатар разам з дырэктарам Камянецкай ЖКГ наведаў праблемны аб'ект, — згадвае жыхарка мікрараёна Лізавета Басалай. — Да таго часу мясцовымі гаспадарамі ўжо прымаліся меры па добраўпарадкаванні тэрыторыі. Западзіну засыпалі будаўнічым смеццем. Але эфект людзей не задавальняў. Мы напісалі калектыўны зварот і прапанавалі выканкаму пабудаваць на гэтым месцы спартыўную пляцоўку. Для мяне як маладзёжнага лідара было важна, што аб'ект накіраваны на прапаганду здаровага способу жыцця. Праект падрыхтавала ЖКГ. З адабрэння выканкама і пры ўдзеле ДРБУ-137 лужыну ператварылі ў сучасную варкаўт-пляцоўку. З моманту яе адкрыцця прайшло ўжо два гады, і не было ніводнага вечара, каб яна пуставала. Дзякуючы сенатару ў моладзі з'явіўся новы аб'ект прыцягнення.

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ.

РАЎНАПРАЎНЫ РУХ НАСУСТРАЧ

Дамоўленасці X Форуму рэгіёнаў да многага абавязваюць

Дзясяты, юбілейны Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі, што праходзіў у чэрвені ў расійскай Уфе, ужо стаў спраўджанай гісторыяй. Добрай, пазітыўнай гісторыяй з яшчэ больш умацаванымі сувязямі, з мільённымі падпісанымі новымі кантрактамі. Пачалася падрыхтоўка да новага форуму, які налета прыме наш Віцебск.

Важнае мерапрыемства ў рамках Саюзнай дзяржавы (пакуль у рамках — у відэавароце да ўдзельнікаў форуму ва Уфе Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прапанаваў пашырыць геаграфію ўдзельнікаў) кожны раз праводзіцца пад патранатам Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі і Савета Федэрацыі Федэральнага сходу Расіі. Сенатары заўсёды ў складзе аргкамітэта, выступаюць мадэратарамі тэматычных секцый, прысутнічаюць на перагаворах дэлегацый рэгіёнаў. Мы прапанавалі некаторым членам Савета Рэспублікі вярнуцца ў думках на некалькі тыдняў назад і падзяліцца вынікамі і ўражаннямі ад форуму. Яно зусім не позна: работа па выніках толькі пачынаецца, падпісаныя кантракты і дамоўленасці будуць рэалізоўвацца не адзін дзень.

Алег ДЗЯЧЭНКА, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, рэктар Акадэміі паслядыпломнай адукацыі:

— Падчас работы X Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі ў кангрэс-холе «Таратау» ва Уфе мы падпісалі пагадненне з Інстытутам развіцця адукацыі Рэспублікі Башкартастан аб доўгатэрміновым супрацоўніцтве ў сферы бесперапыннай педагагічнай адукацыі і адукацыі дарослых. Дарэчы, дакумент падпісаны ў рамках рэалізацыі выніковага рашэння леташняга Форуму рэгіёнаў у частцы пашырэння супрацоўніцтва ў сферы адукацыі, навуковай, навукова-тэхнічнай і інавацыйнай дзейнасці, маладзёжнай палітыкі паміж установамі дадатковай адукацыі Беларусі і арганізацыямі дадатковай прафесійнай адукацыі Расіі.

Сёння дадзеная тэма асабліва актуальная. І вось чаму. У сучасных умовах бесперапынная адукацыя ці, як цяпер кажуць, «адукацыя праз усё жыццё», мае ў прафесійнай сацыялізацыі ледзь не самае галоўнае значэнне. Калі праграмы бакалаўрыята і магістратуры ставяць за сваю мэту ў першую чаргу падрыхтоўку спецыялістаў з адпаведнымі базавымі прафесійнымі кампетэнцыямі, то паслядыпломная адукацыя арыентавана на далейшае паэтапнае паглыбленне ў прафесію на аснове перадавога практычнага вопыту, асіміляцыю новых дасягненняў навуковага, педагагічнага, культурнага і інавацыйнага падыходаў у прафесійнай дзейнасці.

Разам з калегамі з башкірскага Інстытута развіцця адукацыі мы плануем абменьвацца эфектыўным вопытам удасканалення бесперапыннай педагагічнай адукацыі і дадатковай адукацыі дарослых, рэалізоўваць сумесныя адукацыйныя праграмы і праекты, арганізоўваць і праводзіць навукова-метадычныя мерапрыемствы, у тым ліку ў дыстанцыйнай форме, а таксама ўзаемадзейнічаць па іншых напрамках адукацыйнай і навуковай дзейнасці. Нам ёсць што прапанаваць расіянам у сферы грамадзянска-патрыятычнага выхавання, захавання гісторыка-культурнай спадчыны, інклюзіўнай адукацыі, духоўна-маральнага выхавання. У сваю чаргу, мы паглядзім, які досвед работы башкірскіх педагогаў можна запазычыць для апрабацыі і ўкаранення ў айчынную практыку. Пачатак узаемавыгаднага супрацоўніцтва пакладзены. Асноўныя напрамкі сумеснай дзейнасці вызначаны. Будзем працаваць на вынік.

Аляксей НЯВЕРАЎ, член Пастаяннай камісіі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве, генеральны дырэктар прадпрыемства «Гомельаблпрам»:

— З году ў год форум набіраў абароты, пашыраючы гарызонты супрацоўніцтва двух брацкіх народаў у самых розных сферах. Юбілейны X Форум, мяркуючы па ўсім, паб'е ўсе рэкорды па колькасці заключаных кантрактаў. Агульная сума — каля 1,5 мільярда долараў. І гэта толькі папярэдняя лічба.

На тры дні сталіца Башкартастана Уфа стала цэнтрам прыцягнення прадстаўнікоў дзелавых колаў абедзвюх краін. Свае самыя лепшыя праекты і дасягненні рэгіёны прадэманстравалі ў рамках шматлікіх выставак. Нікога не пакінула абыякавай ВДНГ у мініяцюры. Ва ўсіх сэнсах магутнай атрымалася экспазіцыя машынабудавання Беларусі. Сярод экспанатаў — найноўшыя ўзоры МАЗ, БелАЗ, МТЗ, «Гомсельмаш». Многія з машын дэманструюць сабой выдатны прыклад паспяховай кааперацыі і імпартазамяшчэння. Галоўнае, што нашай тэхнікі становіцца ўсё больш у Расіі, у тым ліку ў самых аддаленых яе кутках.

Таксама запомнілася адкрыццё магазіна на вуліцы Камуністычнай — першага ў Башкірыі, дзе прадстаўлены тавары толькі беларускай вытворчасці. А таксама фірменнай крамы гомельскага прадпрыемства «Камінтэрн». У нашага вытворцы дзелавога адзення, безумоўна, вялікая будучыня на расійскім рынку.

Уразіў, вядома, не толькі эканамічны блок. Фестываль нацыянальных культур «Вуліца Дружбы», які расцягнуўся на паўтара кіламетра ва Уфе, аб'яднаў традыцыі рэгіёнаў у самых яркіх, душэўных вобразах. Падворкі пакарылі гасцей свята ўрачыстасцю колеру, смаку і формы. Ва ўсёй красе паўсталі на фестывалі нашы спрадвечныя беларускія рамёствы: разьба па дрэве, саломапляценне, ганчарства. Не забудзе Уфа і самы вялікі карагод «кола ў крузе», які сабраў больш за 3000 чалавек і занесены ў Кнігу рэкордаў Расіі.

Цяпер трэба ажыццяўляць пазначаныя планы, рэалізоўваць дасягнутыя дамоўленасці.

Юрый НАРКЕВІЧ, член Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні, старшыня Брэсцкага абласнога Савета дэпутатаў:

— Дэлегацыя Брэсцкай вобласці вельмі прадукцыйна з'ездзіла ва Уфу для ўдзелу ў мерапрыемствах X Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі.

У рамках форуму было падпісана сем пагадненняў аб супрацоўніцтве органаў кіравання і самакіравання Брэсцкай вобласці і рэгіёнаў Расіі, а таксама дыстанцыйна падчас правядзення мерапрыемстваў форуму былі падпісаны кантракты паміж прамысловымі прадпрыемствамі Брэстчыны і прадпрыемствамі Смаленска, Казані, Уфы.

У складзе афіцыйнай дэлегацыі ўзялі ўдзел прадстаўнікі бізнесу Брэсцкай вобласці, якія правялі сустрэчы з зацікаўленымі прадстаўнікамі бізнесу Расійскай Федэрацыі на прадмет развіцця гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва.

Па выніках перагавораў падпісаны пратакол аб намерах паміж нашым ААТ «Бярозабудматэрыялы» і Спецыялізаваным гандлёвым домам ва Уфе па пытаннях арганізацыі экспартных паставак беларускай керамічнай плітак.

Намеры развіваць супрацоўніцтва ўзніклі і па выніках перагавораў паміж кіраўніцтвам Даманаўскага вытворча-гандлёвага камбіната і Салавацкага каталізатарнага завода на прадмет экспартных паставак беларускага сілікату натрыю. Даманаўскі камбінат ужо адправіў узоры прадукцыі на адрас расійскага контрагента для правядзення неабходных лабараторных выпрабаванняў, па выніках якіх будзе вызначаны фармат далейшага супрацоўніцтва.

Брэсцкай вобласці паступіла прапанова заключыць пагадненне аб устанаўленні пабрацімскіх сувязяў паміж Уфімскім раёнам Рэспублікі Башкартастан і адным з раёнаў Брэсцкай вобласці. Прапрацоўка дадзенага пытання ўжо пачата. Цяпер ідзе падборка аптымальных варыянтаў з нашага боку з уліцам геаграфічнага становішча, колькасці насельніцтва, эканамічнага і культурнага патэнцыялу расійскага рэгіёна.

Сяргей АНЮХОЎСКІ, член Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, генеральны дырэктар САА «Камунарка»:

— Удзел у X, юбілейным, Форуме рэгіёнаў Беларусі і Расіі ў горадзе Уфа ў поўнай меры даў магчымасць пазначыць пазіцыю палітыкаў, грамадскіх дзеячаў і шматлікіх экспертаў абедзвюх краін: мы разам, мы адзіныя, наш курс на раўнапраўны рух насустрач адзін аднаму з'яўляецца непарушным. Сустрэчы, зносіны, выпрацоўка адзінай пазіцыі па ўсіх ключавых кірунках развіцця ў палітыцы, эканоміцы, сацыяльным жыцці, дэманстрацыя адзінства — галоўныя дасягненні нашай работы.

Мы паглядзелі адно аднаму ў вочы, сустрэліся, каб прагаварыць галоўнае, адчуць настрой і выказаць цёплую падтрымку. А таксама зразумець, што сёння як ніколі раней нашы адзінства і ўзаемадзеянне прыносяць плён у выглядзе сотні пагадненняў аб супрацоўніцтве і кантрактаў на агульную суму каля 110 млрд расійскіх рублёў.

Старэйшае пакаленне людзей, што выросла ў часы Савецкага Саюза, памятае адзінства вялікай краіны, разумее трагедыю раз'яднанасці, якая ўразіла славян сёння. Нам не трэба тлумачыць гістарычныя карані нашых народаў і важнасць падтрымкі адно аднаго. Але наша моладзь выросла ў іншы час, таму спецыяльна для іх ствараюцца маладзёжныя праекты: «Цягнік Памяці», прафарыентацыйная школа «За бяспеку!». Гэта вельмі важна — аб'ядноўваць нашых дзяцей, ствараць умовы для сяброўства і ўзаемадзеяння, тады яны будуць расці, усведамляючы, што побач з імі сябры, і пасля тое сяброўства прынясе свой плён. Цяпер мы падаём ім прыклад, як правільна дзейнічаць, а потым ужо яны, калі вырастуць, змогуць пазбегнуць памылак, ім ніхто не ўваб'е ў галаву думкі аб адсутнасці агульнасці і не настроіць адзін супраць аднаго. Гэта што да нашай работы ў эканамічным і агульначалавечым планах.

Важна падкрэсліць і палітыка-інстытуцыянальныя зрухі: статус Форуму ў рамках Саюзнай дзяржавы будзе істотна павышаны. Многія гады мы працуем поплеч з расійскімі партнёрамі, ажыццяўляючы наша ўзаемадзеянне на прынцыпах роўнасці, павагі суверэнітэту, захавання нацыянальных інтарэсаў, падтрымкі адзін аднаго і паступальнага руху наперад.

Колькасць ваенна-патрыятычных лагераў павялічваецца, і налета іх будзе яшчэ больш, запэўніла **Таццяна АСМАЛОЎСКАЯ, кансультант галоўнага ўпраўлення выхаваўчай работы і маладзёжнай палітыкі Мінадукацыі:**

— Аб'ёмы бюджэтных датацый на аздараўленчую кампанію ў Беларусі фарміруюцца на пэўную тэрытарыяльную адзінку і па колькасці жадаючых дзяцей. Бацькі пачынаюць звяртацца да нас у студзені. На падставе гэтага ў сакавіку пачынае камплектавацца база для аздараўлення. Лагеры фарміруюцца з колькасці навучэнцаў, калі гэта, напрыклад, школа. І калі дзеці вучацца ў Мінску, а хочуць у лагер у Заслаўі, то на іх не будзе распаўсюджвацца датацыя, і адпачыць там яны змогуць толькі за поўны кошт. Пэўная катэгорыя дзяцей (сіроты, інваліды) адпачывае ў лагеры са 100-працэнтнай датацыяй (бясплатна). Для іншых дзяцей, бацькі і законныя прадстаўнікі якіх працуюць і адлічваюць сродкі ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва, прадугледжана частковая аплата путёўкі.

Каб дзіця трапіла ў ваенна-патрыятычны лагер, бацькам варта загадзя звяртацца з дадзеным пытаннем ва ўпраўленне па адукацыі або тэрытарыяльныя структуры рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні, параіла спецыяліст.

— Дзеці не дзеляцца па тэрытарыяльнай прыкмеце адносна таго, ці патрэбнае ім аздараўленне. Аднак спосабы фінансавання адпачынку прывязаныя да тэрытарыяльнай прыкметы, — заўважыла Ірына Старавойтава. — Бацькам той катэгорыі, якая хоча, каб іх дзеці адпачылі ў лагеры незалежна ад месца пражывання, пэўна, трэба даць магчымасць зрабіць гэта за поўны кошт. Адпаведна, варта павялічыць колькасць месцаў у лагеры, скажам, да 25 чалавек, з якіх чацвёра могуць паехаць за поўны кошт па жаданні бацькоў. Аднак пытанне па датацыях яшчэ патрабуе абмеркавання і прапрацоўкі.

Практыка прымянення нормы, якая датычыцца стварэння ваенна-патрыятычных лагераў і бюджэтнага фінансавання, абсалютна новая. З арганізацыяй лагера на «Лініі Сталіна» і вялікага попыту на знаходжанне ў ім узнікла патрэба ў норме, якая садзейнічала б магчымасці адпачыць там тым дзецям, якія не вучацца ў школьных установах, што тэрытарыяльна належаць да гэтага лагера.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

СВОЙ СЯРОД СВАІХ

ЖЫВЕ ТАКІ ХЛОПЕЦ...

Малады дэпутат і галоўны аграном — пра будні і святы з пункту гледжання вяскоўца

У вёску Малыя Славені збіралася з іншай нагоды, але выпадкова пазнаёмілася з Русланам Краўцовым. Калі шукала ў інтэрнэце каардынаты Славенскага сельсавета, знайшла нумар яго мабільнага тэлефона. Чалавек, зразумела, адказны, не перажывае, што могуць турбаваць і не ў рабочы час. Так яно і аказалася. І гэта прытым, што ён не толькі намеснік старшыні Славенскага сельсавета, але яшчэ і галоўны аграном ЗАТ «Вялікія Славені» Шклоўскага раёна. Нягледзячы на малады ўзрост, ён ужо мае добры і прафесійны, і дэпутацкі, і нават сямейны вопыт.

Парламентарый з Малых Славеняў

Руслан — адзін з тых дзесяці маладых людзей з Магілёўскай вобласці, якія ўвайшлі ў 2020 годзе ў першы склад Маладзёжнага парламента пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь. Ад Шклоўскага раёна вылучалася шмат кандыдатур, але выбралі менавіта яго. Перспектыўны, пры пасадзе, актывіст. Тады Руслан Краўцоў ужо быў галоўным аграномам. Лічыць, што той вопыт, які ён атрымаў, быў для яго вельмі каштоўным.

— На нашых сесіях у Мінску ўзнімаліся розныя тэмы, у тым ліку палітычныя, — успамінае Руслан. — 2020-ы быў складаны год ва ўсіх адносінах. Абмяркоўвалі маладзёжныя пытанні, як растлумачыць аднагодкам тыя падзеі, што адбываюцца ў свеце. У парламенце размаўлялі наконт таго, як моладзь можа развіваць свае лідарскія якасці, а ўжо тут, на месцы, разам з работамі вырашалі, якія ідэі хацелася б рэалізаваць. Была магчымасць данесці мясцовыя ініцыятывы і прапановы да самага высокага ўзроўню. Спачатку я прагаварваў ідэю старшыні нашай камісіі, а ўжо потым яна агучвалася на сесіі. На іх заўсёды прысутнічала кіраўнік верхняй палаты беларускага парламента Наталля Качанава.

У аграпрадпрыемстве, дзе працуе Руслан, моладзі дастаткова, лічы, чвэрць працоўнага калектыву. Дарэчы, ЗАТ «Вялікія Славені» — адна з найбольш перспектыўных гаспадарак, якая ўваходзіць у агрохалдынг «Купалаўскае». Яе назва размешчана на абласной Дошцы гонару па выніках сацыяльна-эканамічнай дзейнасці за мінулы год. У Шклоўскім раёне таварыства ў тройцы лідараў па ўраджайнасці: у 2021-м займала трэцяе месца, летась — другое. Адпаведныя месцы прысуджваліся і галоўным аграномам гаспадарак, у тым ліку Руслану Краўцову. У маштабах краіны гаспадарка мае сярэднія па памерах сельгасугоддзі — больш за пяць тысяч гектараў.

— Асноўным відам дзейнасці таварыства з'яўляецца жывёлагадоўля з развітым раслінаводствам, — удакладняе суразмоўнік. — Пагалоўе жывёлы — 7 тысяч. Клапоцімся, каб у нашага статка быў паўнавартасны рацыён. Вырошчваем рапс, пшаніцу, трыцікале, ячмень. Гэты год паказаў, што азімы ячмень лепш ад яравога. Апошні вельмі моцна пацярпеў ад засухі. А вось азімы сябе цудоўна паказаў. Магчыма, налета трэба зрабіць акцэнт менавіта на яго. Да таго ж убіраць апошні зручней. Яравы косім практычна адначасова з іншымі культурамі, а вось з азімым лягчэй размеркаваць уборку.

Дзе нарадзіўся, там і згадзіўся

Малая радзіма Руслана — менавіта аграгарадок Малыя Славені. Тут ён нарадзіўся, скончыў сярэднюю школу ў суседнім Забродцы, паступіў у Беларускую сельскагаспадарчую акадэмію, дыплом якой атрымаў восем гадоў таму.

— Кіраўнік гаспадаркі прапанаваў мне ісці вучыцца ў акадэмію ў Горкі і вяртацца сюды на работу, — расказвае малады чалавек. — Я пагадзіўся і слова сваё трымаю. І нават планаў на тое, каб з'ехаць адсюль, не раблю. Мяне ўсё задавальняе.

На зарплату і сацыяльныя выгоды малады чалавек не скардзіцца, падкрэслівае, што ўсім неабходным тутэйшыя спецыялісты забяспечваюцца. Калі жаніўся, кіраўнік гаспадаркі адразу ж уручыў ключы ад кватэры. Потым, калі вызваліўся катэдж, маладыя пераехалі туды. Жонка ў Руслана, дарэчы, магіляўчанка. «На жаль, пакуль ездзіць у Магілёў на работу, — заклапочаны ён. — Але не выключана, што ў будучыні што-небудзь перспектыўнае і для яе знойдзецца ў аграгарадку».

— А як вольны час праводзіце? — цікаўлюся.

— А гэта што такое? — суразмоўнік робіць здзіўлены выгляд, даючы зразумець, што такога амаль няма.

Калі сур'ёзна, то для мясцовай моладзі, асабліва калі ёсць свой транспарт, з месцамі для правядзення вольнага часу праблем няма.

— Каля канторы ёсць спартыўнае поле для міні-футбола, — удакладняе Руслан. — Зімой можна скарыстацца спартыўнай залай у школе, пагуляць там у валейбол. У гандлёвым цэнтры «Карона» ў Шклове ёсць два кіназалы, там жа ў райцэнтры знаходзіцца некалькі кавярняў, дзе можна адпачыць. Калі вечар свабодны, можам з жонкай культурную праграму ў Оршы арганізаваць або з'ездзіць пагуляць у Горкі. Горад прыгожы, і яго ведаю як свае пяць пальцаў. Пасля «Дажынак» ён стаў яшчэ больш прывабны. Наогул у нас месцазнаходжанне вельмі зручнае: да Магілёва — 40 кіламетраў, да Оршы — 25, да Горак — 55, да Шклова — 17; куды захацеў, туды і паехаў. Бывае, і сына Арсенія з сабой бяром. Яму восенню чатыры гады споўніцца. Але часцей на бабуль і дзядуляў разлічваем, ім радасць з малым пасядзець. Наогул сын для нас — вялікі гонар. Як-ніяк прадаўжальнік нашага роду. Значыць, прозвішча далей пойдзе.

— І ў вялікія гарады зусім не цягне?

Руслан адмоўна ківае галавой: «Я не ўяўляю сябе без асабістага дома. Калі ты студэнт і сям'і яшчэ няма, зручна, вядома, жыць у кватэры, але для сямейнага чалавека гэта не варыянт».

— А дамашняя гаспадарка ёсць?

— Сёння прасцей купляць усё ў краме. Лепш вольную хвілінку на падарожжы пакінуць. Каля дома вырошчваем крыху гародніны-садавіны. Эксперыментую з кавунамі, а яшчэ пасадзілі таматы і перцы. Але ў нас са старэйшым братам ёсць хобі — вырошчваем у вялікай колькасці бульбу. Бацька перадаў трактар, на ім апрацоўваем тэрыторыю. Восенню збіраем ураджай і сабе, і на рэалізацыю. Яшчэ спрабую пасябраваць з пчоламі, але яны пакуль нейкія сквапныя, мёду не даюць. Напэўна, нешта раблю не так, трэба разабрацца.

— І як вас на ўсё хапае?

— Кручуся *(усміхаецца)*. Як той казаў, добра было б працаваць зімой аграномам, а летам настаўнікам.

З народам на сувязі

Руслан Краўцоў — асоба вядомая ў сваёй акрузе, ён дэпутат сельсавета. Прызнаецца, што народнымі праблемамі не абцяжараны. У асноўным просяць дапамагчы з пакосам травы, нешта выпісаць, падвезці-адвезці.

— Ва ўсіх ёсць нумар майго мабільнага тэлефона, і я заўсёды на сувязі, — кажа народны абранік. — У нас жывуць у асноўным былыя работнікі гаспадаркі, таму нейкіх пытанняў, якія нельга было б вырашыць, не ўзнікае. Але гэта не значыць, што я дзялю жыхароў на сваіх і чужых. Для мяне гэта наогул непрынцыпова. Часта званілі людзі з зусім іншых мясцовасцяў, кансультаваліся наконт могілак. Тлумачыў, падказваў, што рабіць і з кім звязацца. Усе, хто звяртаўся, не засталіся без увагі. Ведаю, што ў старшыні сельсавета работы шмат, з усім справіцца цяжка, таму бяру частку абавязкаў на сябе.

Нэлі ЗІГУЛЯ,
фота аўтара.

Шклоўскі раён.

> Руслан — адзін з тых дзесяці маладых людзей з Магілёўскай вобласці, якія ўвайшлі ў 2020 годзе ў першы склад Маладзёжнага парламента пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь. Ад Шклоўскага раёна вылучалася шмат кандыдатур, але выбралі менавіта яго. Перспектыўны, пры пасадзе, актывіст. Тады Руслан Краўцоў ужо быў галоўным аграномам. Лічыць, што той вопыт, які ён атрымаў, быў для яго вельмі каштоўным.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 11.865. Нумар падпісаны ў 19.30 18 ліпеня 2023 года.

ДОПОЛНЕНИЯ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

по объекту «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло», опубликованную в газете «Звязда»

от 23.12.2020 № 250 (29364) с дополнением и изменением от 01.07.2021 № 123 (29492), от 04.08.2021 № 147 (29516), от 11.09.2021 № 175 (29544), от 02.10.2021 № 190 (29559); от 10.12.2021 № 239 (29608), от 26.02.2022 № 39 (29661), от 30.04.2022 № 14 (29706), от 20.10.2022 № 206 (29828), от 05.11.2022 № 218 (29840), от 28.12.2022 № 255 (29877), от 15.04.2023 № 72 (29952), от 06.05.2023 № 83 (8218)

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг» информирует о привлечении денежных средств граждан, включая индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, для долевого строительства машино-мест в гараж-стоянке, расположенной в жилом доме по ул. Гастелло в городе Минске на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и ограничения прибыли застройщика).

Информация о застройщике:

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг», зарегистрировано решением Минского областного исполнительного комитета от 30 апреля 2003 г. № 318 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 690237128.

Место нахождения: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офис. пом. № 1, телефоны/факс: +375 (17) 392-20-45(46), +375 (29) 333-55-66.

Режим работы: понедельник-пятница: с 09.00 до 17.00, выходные дни: суббота, воскресенье, обед: 13.00–14.00;

работа не производится в государственные праздники и праздничные дни.

Внести в проектную декларацию, опубликованную в газете «Звязда» от 23.12.2020 № 250 (29364) **следующие** дополнения:

Сведения о количестве объектов долевого строительства (машино-мест), предлагаемых для заключения договоров, ценах на эти объекты долевого строительства и условиях их возможного изменения застройщиком в одностороннем порядке в жилом доме для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и (или) ограничения прибыли застройщика) на дату опубликования проектной документации:

- 1 (одно) машино-место № 15 площадью по проекту 13,38 кв. метра, расположенное на 1 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 12 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 23 площадью по проекту 20,0 кв. метров, расположенное на 1 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 18 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 60 площадью по проекту 12,0 кв. метров, расположенное на 1 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 11 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 63 площадью по проекту 11,50 кв. метра, расположенное на 1 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 11 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 68 площадью по проекту 12,50 кв. метра, расположенное на 1 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 11 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 69 площадью по проекту 12,38 кв. метра, расположенное на 1 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 11 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 75 площадью по проекту 12,0 кв. метров, расположенное на 1 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 11 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 80 площадью по проекту 12,50 кв. метра, расположенное на 1 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 11 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 81 площадью по проекту 11,62 кв. метра, расположенное на 1 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 11 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 85 площадью по проекту 12,50 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 13 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 90 площадью по проекту 12,0 кв. метров, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 13 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 92 площадью по проекту 20,0 кв. метров, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 17 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 97 площадью по проекту 14,90 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 12 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 99 площадью по проекту 20,0 кв. метров, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 100 площадью по проекту 20,0 кв. метров, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 101 площадью по проекту 20,0 кв. метров, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 17 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 102 площадью по проекту 20,0 кв. метров, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 17 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 104 площадью по проекту 20,0 кв. метров, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 17 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 118 площадью по проекту 20,50 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 17 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 127 площадью по проекту 21,50 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 128 площадью по проекту 17,50 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 15 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 130 площадью по проекту 12,42 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 138 площадью по проекту 14,12 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 11 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 142 площадью по проекту 13,44 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 11 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 143 площадью по проекту 11,50 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 148 площадью по проекту 12,50 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 149 площадью по проекту 12,38 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 13 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 151 площадью по проекту 14,37 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 11 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 155 площадью по проекту 12,0 кв. метров, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 13 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 158 площадью по проекту 11,50 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 159 площадью по проекту 12,37 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 161 площадью по проекту 11,62 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей;
- 1 (одно) машино-место № 168 площадью по проекту 12,48 кв. метра, расположенное на 2 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 000 долларам США при оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежей.

На предприятии действует система регулирования цены машино-места, зависящая от общей площади, уровня расположения, а также система скидок, зависящая от размера первоначального взноса и графика внесения платежей. Цена объекта долевого строительства (цена договора), установленная в договоре в привязке к иностранной валюте, является неизменной до окончания строительства, за исключением случаев, изменения цены объекта долевого строительства по соглашению сторон.

Подлежащая оплате сумма определяется в белорусских рублях по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день платежа, если иной курс или иная дата его определения не будет установлена соглашением сторон, путем подписания дополнительного соглашения к договору.

Оплата первоначального взноса осуществляется в течение 7 календарных дней со дня регистрации договора в местном исполнительном и распорядительном органе (если иной срок оплаты не будет установлен сторонами в договоре создания объекта долевого строительства), оставшаяся часть, в том числе при 100 % оплате цены договора, оплачивается в размере и сроки, установленные графиком платежей, являющимся приложением к договору создания объекта долевого строительства.

Прием и регистрация заявлений на заключение договора создания объекта долевого строительства осуществляются не ранее чем через 5 календарных дней после опубликования настоящей декларации в порядке очередности обращения по адресу: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офисн. пом. № 1, ООО «СИ-трейдинг». Если желающий принять участие в долевом строительстве в течение 5 календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и заблаговременно письменно не сообщил об уважительных причинах своей неявки (с представлением соответствующих документов), его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу. В таком случае застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленные машино-места с другим претендентом.

Ознакомиться с информацией об объекте долевого строительства и о ходе работ по строительству можно в отделе по работе с клиентами ООО «СИ-трейдинг», расположенном по адресу: Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офисн. пом. № 1, телефон/факс: +375(17) 392 20 45(46), +375 (29) 333 55 66 или на сайте www.sit.by.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Вилейский райагросервис»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Комбайн К-Г-6-К4631-17, инв. № 3045-о	340,80	34,08	17,04
2	Сушильная установка КЗС-25, инв. № 6046-ОС	9072,00	907,20	453,60
3	Кран-балка 3 т на 15 м, инв. № 6022	1656,00	165,60	82,80
4	Ванна 500 л, инв. № 6018	648,00	64,80	32,40
5	Ванна 500 л, инв. № 6019	648,00	64,80	32,40
6	Емкость б/у 2 м^3, инв. № 6029	201,60	20,16	10,08
7	Камнеуборочная машина УКП, инв. № 1709	4392,00	439,20	219,60
8	Пресс-подборщик ФС-20 лиз. пром., инв. № 3068	8208,00	820,80	410,40
9	Рассеиватель мин. РУ-8000, инв. № 1378	5544,00	554,40	277,20
10	Центрифуга лабораторная «Орбита»	561,60	56,16	28,08
11	Эл. печь Н-45 шил., инв. № 800	3240,00	324,00	162,00
12	Станок фрезерный ЕС71035, инв. № 6040	6336,00	633,60	316,80
13	Станок фрезерный 2450, инв. № 6041	5688,00	568,80	284,40
14	Станок токарный 163, инв. № 6042	5688,00	568,80	284,40
15	Зернопог (ПЗ-100), инв. № 743	2088,00	208,80	104,40
16	Бункер зерновой б/у, инв. № 1391-О	9144,00	914,40	457,20
17	Стенд КИ-4200 ШИЛ., инв. № 744	1440,00	144,00	72,00
18	Стенд топлив. «Материал», инв. № 862	2448,00	244,80	122,40
19	К-701 (раз) «Шиловичи», инв. № 6047	13440,00	1344,00	672,00
20	Кран-балка «Шил» 0,5 т, инв. № 6048	1320,00	132,00	66,00
21	Стойки опорные «Осип» 1,3 т, инв. № 6049	1680,00	168,00	84,00
22	Стеллаж, инв. № 6052; стеллаж, инв. № 6051; стеллаж, инв. № 6050	288,00	28,80	14,40
23	Стол-верстак, инв. № 6053; стол-верстак, инв. № 6054; стол-верстак (двойной), инв. № 6055	550,80	55,08	27,54

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 10 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
24	Пчелосемья с ульем в количестве 19 шт.	2187,90	218,79	109,40

В отношении лота № 1 проводятся одиннадцатые повторные торги. **Стоимость снижена на 98 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 193 (29815) от 01.10.2022, стр. 15, № 224 (29846) от 15.11.2022, стр. 10, № 245 (29867) от 14.12.2022, стр. 15, № 2 (29882) от 05.01.2023, стр. 10, № 16 (29896) от 26.01.2023, стр. 10, № 39 (29919) от 28.02.2023, стр. 14, № 54 (29934) от 22.03.2023, стр. 11, № 69 (29949) от 12.04.2023, стр. 14, № 85 (29965) от 05.05.2023, стр. 15, № 97 (29977) от 24.05.2023, стр. 14, № 114 (29994) от 16.06.2023, стр. 14.

В отношении лотов №№ 2–18 проводятся третьи повторные торги. **Стоимость снижена на 40 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 69 (29949) от 12.04.2023, стр. 14, № 97 (29977) от 24.05.2023, стр. 14, № 114 (29994) от 16.06.2023, стр. 14.

В отношении лотов №№ 19–23 проводятся первые торги.

В отношении лота № 24 проводятся первые повторные торги. **Стоимость снижена на 10 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 69 (29949) от 12.04.2023, стр. 14

Местонахождение лотов №№ 1–24: Минская обл., Вилейский р-н

В отношении лота № 9 имеются обременения в виде заключенного договора аренды. Дополнительная информация по обременениям по телефону +375293489225

Дата и время проведения торгов	**1 августа 2023 года в 12.00 (регистрация – с 11.30 до 11.55)** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	с 10.00 19 июля 2023 года до 16.00 28 июля 2023 года

Условия для участия в торгах: 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: **OTHR 40901** Задаток для участия в торгах по Лоту «__», ОАО «Вилейский райагросервис», проводимых 01.08.2023.

2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава (для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления являются дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.**

Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня проведения торгов.

6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте: https://orgtorg.by/info.

7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. По вопросу осмотра объектов обращаться по телефонам: **+375299999112, Чеслав (по лотам №№ 1–23), +375297518464, Михаил Алексеевич (по лоту № 24).**

8. Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

9. Все мероприятия, связанные со снятием имущества с учета в уполномоченном государственном органе, осуществляет покупатель собственными силами и за свой счет на основании выданной доверенности (при необходимости)

Информация о продавце	**ОАО «Вилейский райагросервис»в лице ликвидатора – ООО «Партнёр-Консультант», тел. +375172552928 (222416 г. Вилейка, ул. 1 Мая, 105, УНП 600010756)**
Организатор аукциона	**ООО «Фрондера» 220113 г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127: ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torg@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg**

Вяртанне спадчыны

ПЛІТА З УЗАРВАНАГА Ў МАГІЛЁВЕ САБОРА ЗНАЙШЛАСЯ Ў АРЛЕ

Бясцэнная рэліквія была перададзена магілёўскім даследчыкам і ўжо вярнулася на радзіму

Некалькі дзён таму завуч магілёўскай школы № 34 Галіна БЯЛЯЕВА паведаміла карэспандэнту «Звязды» сенсацыйную рэч. Надмагільная пліта, знойдзеная ў Арле, належыць архіепіскапу Магілёўскаму і Мсціслаўскаму Яўсевію, які спачыў у 1883 годзе. Гэта адзін з трох праслаўленых пастыраў, якія былі пахаваныя ў Спаса-Праабражэнскай царкве ў Магілёве. Сярод іх быў свяціцель Георгій Каніскі, які шмат зрабіў для захавання праваслаўнай веры і асветы жыхароў Магілёва. Сабор быў узарваны ў савецкі перыяд і да нядаўняга часу нічога не было вядома ні пра тыя пліты, ні наогул пра іншыя рэчы, звязаныя з храмам. Але тайны пачынаюць прыадкрывацца.

Сігналы з мінулага

Святыня вярнулася дзякуючы сумесным намаганням магілёўскіх гарвыканкама і гарсавета, а таксама Магілёўскай епархіі Беларускай праваслаўнай царквы. А пачалося ўсё пяць гадоў таму. Галіна Бяляева па адукацыі гісторык і спецыялізуецца на даследаваннях старадаўніх надмагілляў.

Архіепіскап Яўсевій пайшоў з жыцця ў 1883 годзе.

— Імя архіепіскапа Яўсевія ўсплыло, калі я працавала ў піцерскіх архівах, — расказвае суразмоўніца. — У дакументах вядомага вучонага, выдаўца і гісторыка вялікага князя Мікалая Міхайлавіча Раманава, дзядзькі цара Мікалая II, я знайшла цікавы рапарт, дзе была інфармацыя пра тое, што ў Спаса-Праабражэнскай царкве былі пахаваныя магілёўскія архіепіскапы Георгій Каніскі і Яўсевій і епіскап Віталій Грэчулевіч. Гэтая інфармацыя спатрэбілася князю, каб сістэматызаваць даныя па ўсіх правінцыяльных могілках, у тым ліку тых, якія знаходзіліся на тэрыторыі сённяшняй Беларусі — на той момант часткі Расійскай Імперыі. З тае падачы ў 1908—1911 гадах Магілёўская епархія правяла маштабную работу па перапісе даных з надмагільных пліт. Гэты абагульнены звод павінен быў увайсці ў адзін з тамоў спецыяльнага выдання. Але адбылася Кастрычніцкая рэвалюцыя, і сабраныя звесткі ляглі ў архівы. Што датычыцца Спаса-Праабражэнскага храма, то ён быў знесены ў 50-я гады мінулага стагоддзя. Сёння на гэтым месцы знаходзіцца Следчы камітэт Магілёўскай вобласці.

Духоўны шлях архіепіскапа Яўсевія

Пакуль даследчыца рыхтавала да выдання кнігу «Неапублікаваны рускі правінцыяльны некропаль Мікалая Міхайлавіча Раманава» і размяшчала ў інтэрнэце інфармацыю пра тых знакавых для Магілёва асоб, прозвішчы якіх яна выпісала з архіва, на яе выйшлі краязнаўцы і паведамілі, што ў Арле на могілках знаходзіцца пліта магілёўскага архіепіскапа.

— Гэта была неверагодная інфармацыя, — не хавае свайго хвалявання суразмоўніца. — Клубок гісторыі пачаў раскручвацца, і звесткі, быццам пазлы, сталі складвацца ў адзін малюнак.

Ад краязнаўцаў Галіна Бяляева атрымала фотаздымак пліты і даведалася, што магілёўскі архіепіскап Яўсевій родам з Тульскай губерні. З 1850 да 1856 года ён узначальваў Самарскую епархію, з 1856 да 1860-га — Іркуцкую. На апошнім месцы толькі за год яго служэння праваслаўе прынялі 720 буратаў з 10 тысяч. Каб мясцовыя маглі разумець Слова Божае, ён раіў тамтэйшаму духавенству прапаведаваць на нацыянальных мовах, увёў у праграму вывучэння Іркуцкай духоўнай семінарыі мангольскую мову і вельмі жадаў, каб свяшчэннікі вывучалі медыцыну. Адчувалася вялікае ўздзеянне лам, якія сваімі прыёмамі перашкаджалі насельніцтву далучыцца да хрысціянскай веры. У Магілёўскую епархію свяшчэннаслужыцель трапіў ў 1860 годзе.

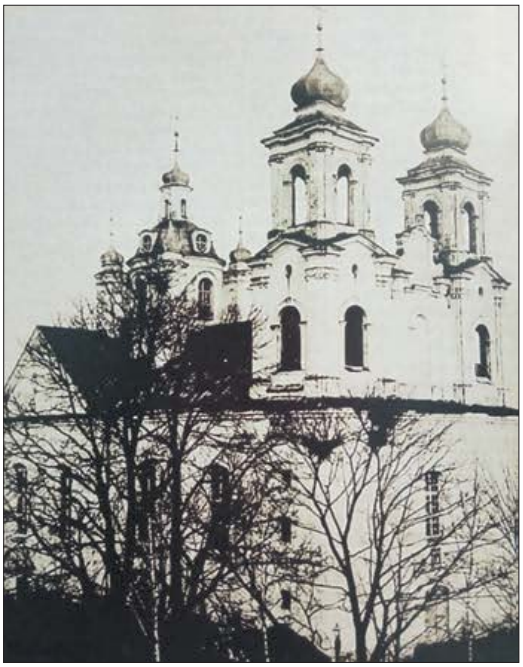

Спаса-Праабражэнскі сабор, які быў узарваны і дзе захоўваліся надмагіллі архіерэяў.

Перадача святыні.

— Гэта быў вельмі складаны для губерні перыяд, — сведчыць гісторык. — Ішла негалосная барацьба паміж трыма канфесіямі — праваслаўем, каталіцызмам і ўніяцтвам. Разам з тым айцец Яўсевій зрабіў шмат для асветы насельніцтва. Лічыцца, што каля вытокаў расійскай педагогікі стаяў Канстанцін Ушынскі. Але яшчэ за некалькі дзесяцігоддзяў да яго першыя работы па выхаванні дзяцей напісаў айцец Яўсевій, або, як яго называлі па-свецку, Яфім Палікарпавіч Арлінскі. Яго таксама ведаюць як заснавальніка Іверскага жаночага манастыра ў Самары і мужчынскага Спаса-Праабражэнскага ў горадзе Бузулуку (цяпер Арэнбургская вобласць Расіі).

Надмагільная пліта архіепіскапа Магілёўскага Яўсевія была знойдзена настаяцелем царквы ў гонар Іаана Прадцечы протаіерэем Уладзімірам і дзяком Сяргеем Зайцавым. Яны пачалі вывучаць пліты на могілках і вельмі здзівіліся, калі на магіле дзяўчынцы Любові Лісавай, якая памерла ад сухотаў у 1872 годзе, убачылі пліту архіепіскапа Яўсевія. Паведамілі аб сваёй знаходцы ў мясцовы музей, старшы навуковы супрацоўнік якога Ганна Шацеева і выйшла на магіляўчан.

Паломніцтва ў Арол

Спробы забраць пліту рабіліся і раней, але зоркі сышліся толькі сёлета.

Экспедыцыя з Магілёва ў складзе Галіны Бяляевай і кнігавыдаўца, прадстаўніка Магілёўскай епархіі Аляксандра Емяльянава паклапацілася наладзіць сувязі з расіянамі. Часовы прытулак вандроўнікам з Беларусі даў кіраўнік Арлоўскай епархіі ўладыка Ціхан. Адбылася таксама сустрэча з начальнікам управлення па дзяржаўнай ахове аб'ектаў культурнай спадчыны Іванам Алтуховым. Пліта, на шчасце, не трапіла ў спіс мясцовых культурных каштоўнасцяў, таму праблем з яе вывазам не ўзнікла.

Асабліва рады беларусам былі ў краязнаўчым музеі. Ганна Шацеева потым у сваім акаўнце напісала: «Прыязджалі госці з Беларусі. Я пад такім уражаннем! Гэта цалкам іншыя людзі, чыстыя, пазітыўныя. Людзі з Белай Русі. Яны прыехалі з такой радасцю і мірам, які абдымае. Я ледзь-ледзь дапамагла, напісала ў Беларусь ліст, каб пліта архіепіскапа Яўсевія трапіла на радзіму, а людзі прыехалі з падзякай... Хочацца пасля такіх сустрэч быць светлымі, радаснымі і ўсіх любіць».

Галіна Бяляева падзялілася смелымі спадзяваннямі, што, магчыма, у Арле знойдуцца надмагіллі і астатніх свяшчэннікаў, якія былі пахаваныя ў Спаса-Праабражэнскім храме ў Магілёве. У музеі ёй расказалі, што пры рэстаўрацыі тамтэйшага моста праз Аку ў падмурку адной з апор знайшлі абломкі надмагілляў. Як трапіла ў Арол магілёўская пліта, наогул пытанне на засыпку. Магчыма, мяркуе гісторык, падобныя рэчы вывозіліся з Беларусі як будаўнічы бут для аднаўлення пасля вайны гарадоў Савецкага Саюза. Або пліту ратавалі вернікі. І, хутчэй за ўсё, для гэтых мэт выкарыстоўваўся менавіта чыгуначны транспарт.

— Арол і Магілёў насамрэч шмат што звязвае, — кажа Галіна Бяляева. — У лютым 1918 года Стаўка рускай арміі ў Магілёве пераехала ў Арол. У 1941 годзе пры абароне Крычава па-геройску загінуў ураджэнец Арлоўшчыны Мікалай Сірацінін. Жыхарам прыемна было даведацца, што памяць пра іх земляка шануецца ў Беларусі.

Арлоўскі бок арганізаваў здымкі на мясцовым тэлеканале, каб госці з Магілёва маглі падзяліцца ўражаннямі і просьбай дапамагчы далей разматаць клубок гісторыі. Пліта архіепіскапа Яўсевія пралежала на могілках прыкладна 30 гадоў. А першапачаткова была знойдзена сярод будаўнічага смецця ў раёне Вагонкі. На жаль, імёны тых людзей, якія перадалі Арлоўскай епархіі пліту, невядомыя. І вельмі хацелася б, каб яны адгукнуліся.

Няўрымслівая Галіна Бяляева ўжо будуе планы, як яшчэ раз з'ездзіць у Арол і вывучыць больш уважліва тую мясцовасць, дзе першапачаткова было знойдзена надмагілле магілёўскага святара. Вагонка ж — гэта чыгуначны раён на ўскрайку горада, які забудоўваўся пасля вайны. Цікава было б пахадзіць там з мясцовымі краязнаўцамі.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота з архіва Галіны БЯЛЯЕВАЙ.

У тэму

Першае ўпамінанне аб Спаса-Праабражэнскай царкве, дзе былі пахаваныя магілёўскія іерархі, адносіцца да XV стагоддзя. Тут знаходзіліся жаночы і мужчынскі праваслаўныя манастыры. Праваслаўнае брацтва заснавала школу. У XVII стагоддзі храм некалькі дзесяцігоддзяў знаходзіўся ў руках уніятаў, потым зноў стаў праваслаўным. У XVII і XVIII стагоддзях ён некалькі разоў гарэў, на яго месцы быў пабудаваны каменны. Па запрашэнні архіепіскапа Георгія Каніскага яго будаваў вядомы віленскі архітэктар Ёган Крыштоф Глаўбіц. Сабор складаў крыжова-купальны храм з традыцыйным для культуры барока двухвежавым галоўным фасадам. Інтэр'ер храма быў багата ўпрыгожаны роспісам, у выкананні яго бралі ўдзел майстры Мірон Пігарэвіч і Пётр Сліжык. У 1762—1785 гадах побач з культавым будынкам узвялі архіерэйскі палац, семінарыю і кансісторыю. Спаса-Праабражэнская царква славілася іконай Божай Маці, якая, згодна паданню, цудатворным чынам калісьці праявілася на сцяне Магілёўскага замка. У 1918 годзе манастыр закрылі. Будынак храма быў пашкоджаны падчас Вялікай Айчыннай вайны і пасля знесены.

Бацькаўшчына. У пошуках страчанага

ЛЕПЕЛЬСКІМІ СЦЕЖКАМІ

Лепель — з гарадоў, якія ва ўсе часы былі ў эпіцэнтры самых няпростых падзей гісторыі нашай Айчыны. І ў Вялікую Айчынную вайну — таксама. У мяне даўно захоўваецца кніга народнага пісьменніка Удмурціі Міхаіла Ляміна «Чатыры гады ў шынялях». Кнігу перадаў мне другі народны пісьменнік Удмурціі — ужо наш сучаснік Вячаслаў Ар-Сяргі. Прывёз, дарэчы, у Мінск, калі гасцяваў на Дні беларускага пісьменства ў 2008 годзе. Кніга пісьменніка-франтавіка — пра баявы лёс 357-й ордэна Суворава II ступені стралковай дывізіі. Яна была сфарміравана ў Іжэўску — сталіцы на той час Удмурцкай АССР. Вайсковае злучэнне прайшло праз драматычныя падзеі пад Ржэвам. З 12 000 байцоў і камандзіраў жывых засталося ўсяго... 600 чалавек. Пасля папаўнення былі баі за вызваленне Беларусі... З кнігі Міхаіла Ляміна паўстаюць і многія падрабязнасці баёў на Полаччыне, Лепельшчыне...

Дуброўна. Палац. Пачатак XX ст.

Згадка пра Вялікую Айчынную — як і напамін пра тое, што ў дачыненні да такіх шматпакутных мясцін старая паштоўка, якая ўзнаўляе даваенны час, з'яўляецца асаблівым дакументам гістарычнай памяці...

Лепель. Касцёл. Пачатак XX ст.

Так склалася, што доўгія гады я ліставаўся з лепельскім краязнаўцам, музейшчыкам і настаўнікам Ільёю Юльянавічам Янушам. Дзясяткі яго краязнаўчых, гістарычных артыкулаў у мясцовай раённай газеце і рэспубліканскіх выданнях узнаўлялі многія цікавінкі пра Лепель і Лепельскі край. І часта ў ліставанні мы згадвалі землякоў, ураджэнцаў Лепеля, Лепельшчыны. І паэтаў, і вучоных, закончыў паэт Фелікс Тапчэўскі. Сябар Адама Міцкевіча, адзін з арганізатараў таварыстваў філаматаў і філарэтаў, паэт-рамантык Ян Чачот працаваў у Лепелі ў дырэкцыі Бярэзінскага канала. Тут і рэабілітацыю некаторую атрымаў: быў адзначаны чынам губернскага сакратара. На флоце (Лепельскі канал, зразумела, не роўны Балтыйскаму мору) гэта б значыла наступнае: чыноўнік атрымаў званне мічмана. Ніжэйшае званне — толькі ў калежскага рэгістратара. У 1844 годзе казённыя маёнткі ў Лепелі інспектаваў паэт-рамантык Тамаш Зан.

А ў хуткім часе, калі мы ўсё ж паслядоўна крочым па XIX стагоддзі, у Лепель прыязджае наладжваць сваё пенсіённае жыццё 53-гадовы Уладзімір Карлавіч Войт. Цвярскі дваранін. Да нядаўняга часу — кіраўнік мытнай акругі ў Бесарабіі, падарожнічаючы па Расійскай імперыі, чамусьці прыгледзеў Лепельскі край. І купіў маёнтак у Забалацці, непадалёку ад горада. У спісе землеўласнікаў 1878 года высокапастаўлены чыноўнік значыцца як гаспадар земляў у 682 дзесяціны. Невялікі калгас!.. Як правіла, астатнія паны валодалі тэрыторыямі нашмат меншымі — ад 20 да 300 дзесяцін... Хто моцна багаты, мелі пад хлеб, злакавыя пад 1000 дзесяцін. А яшчэ валодалі лесам, сенакосамі. З лепельскіх памешчыкаў, якія траціліся на розныя забавы, мала хто і ведаў, што іх сусед мытнік Войт — яшчэ і пісьменнік, аўтар «пірацкіх» раманаў, спявак флібусьерскай рамантыкі. Яшчэ ў 1838 годзе часопіс «Сын Отечества и Северный архив» надрукаваў урывак з рамана Войта «Вось мая жарсць!» І ў тым самым годзе часопіс друкуе фрагмент з другога «марскога рамана» афіцэра Марскога кадэцкага корпуса «Бітва з піратамі». Героі-рамантыкі верылі ў вечнае каханне, супрацьпастаўлялі сябе бездухоўным абываелям правінцыяльных гарадкоў. Лепяльчанам не варта журыцца: гэта не пра іх прашчураў!.. Бялінскі, крытыкуючы Войта, напісаў у «Отечественных записках», што ўсё «гэта старое, зацяганае, пошлае, зацёртае і зацяганае». Пасля такіх ацэнак і пісаць павінна расхацецца!). У Лепельскім краі Уладзімір Карлавіч пражыў да глыбокай старасці, раманаў больш не пісаў, толькі сузіраў навакольную рэчаіснасць. Лепель на той час вырас у сур'ёзную павятовую сталіцу. Чым толькі гараджане не займаліся!.. Будавалі экіпажы і драўляныя лодкі самых вялікіх памераў (так што, магчыма, і дарэмная іронія адносна марской аналогіі з чыноўніцкім званнем Яна Чачота), здабывалі карысныя выкапні, плавілі метал, займаліся керамікай. Поруч з традыцыйнай вытворчасцю спіртных напояў, гарэлкі, піва нават хімічную вытворчасць наладзілі. А яшчэ выраблялі інструменты для хірургіі. Вось дзе ўжо майстры!.. Мо таму адсюль, з Лепеля, у вялікі свет выйшлі дзіцячы хірург Леанід Варахобаў (звыш 20 гадоў ён займаў пасаду начальніка галоўнага ўпраўлення аховы здароўя Масквы), доктар медыцыны, вядомы савецкі анколаг Міхаіл Ліўшыц, іншыя вынаходнікі, вучоныя, канструктары, арганізатары вытворчасці...

Былі ў Лепелі, як сведчыць гісторык Д. Даўгала, і «асобы няпэўных заняткаў»... Але гэта, відаць, не тыя «асобы», пра каго вы падумалі, таму што незразумела чым займаліся не адны жанчыны, але і мужчыны. Магчыма, толькі ў карты гулялі, сілы свае ні на што не марнуючы... Але гэта — адзінкі ў горадзе з насельніцтвам у 6284 чалавекі. Корчмаў, атэляў і клубаў тады, у пачатку XX стагоддзя, было ў Лепелі каля дзесяці. Казаць, добра гэта ці дрэнна, не бяруся. У кожнай эпохі — свае сацыяльныя, грамадскія адзнакі.

Былі ў лепяльчан у той час і свае друкаваныя СМІ — выходзіў «Лепельский вестник» адзін раз на тыдзень, а таксама два разы на месяц — «Известия Лепельского общества сельского хозяйства». Народ жыў, адпачываў, працаваў, жадаў вучыцца новаму і лепшаму. Атрымлівалася, праўда, парознаму. І частка гэтага жыцця,

Лепель. Вуліца Пушкіна. Пачатак XX ст.

Лепель. Пошта. Пачатак XX ст.

Лепель. Гарадскі садок. Пачатак XX ст.

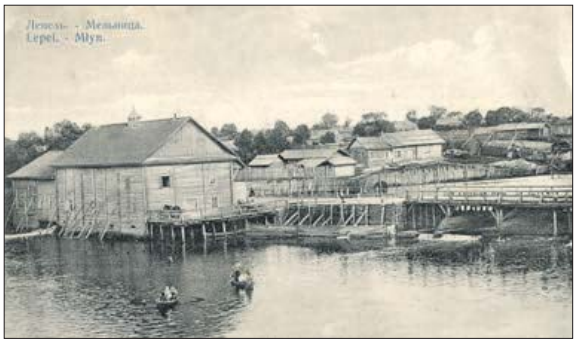

Лепель. Млын. Пачатак XX ст.

і рэжысёраў, акцёраў... Гэтая зямля нарадзіла і Анатоля Ільіча Вярцінскага, у каго сваё адмысловае месца і ў беларускай паэзіі, і ў беларускай літаратурнай крытыцы... Дарэчы, першы вершаваны зборнік Анатоля Вярцінскага мае назву сакральную — «Песня пра хлеб» (1962). Паэт з вёскі Дзямешкава ў паэме «Песня пра хлеб» расказаў пра хлеб, як ён выпякаўся маці ў вясковай печы ў часы маленства паэта. Над штодзённым жыццём лунаў дух тых боханаў хлеба, што давалі сялянскай сям'і жыццё...

«І хлеб, які сёння я шчыра слаўлю,
/ табе, печ, нямала ў заслугу стаўлю. / Была да яго ты прыналежная,
/ ад печы тут многае залежала, /
ад яе духу, ад яе жару, / якія палілі, не знаючы жалю, / не знаючы жалю, ды знаючы меру, — / служыла печ руская праўдай і верай... /
Я жыва ўяўляю малюнак гэты. /
Хлебніца чынна стаіць ля загнета. / Наведзен парадак належны ў печы. / Тміну — найлепшай з вясковых спецый — / маці ўжо ў цеста замяшала, / спрабуе, солі ў ім ці не мала. / З'яўляецца хлебная лапата, / З ручкаю доўгаю прылада. / І вось рассцілае таропна маці / лісце кляновае на лапаце, / на лісце сонечнае, узорнае / кідае цеста жменяю спорнаю... <...> Час настае, / і на загнеце / дымяцца боханы — / лепшыя ў свеце...» Сапраўды, сваё, роднае, і ёсць найлепшае ў свеце...

Лепельшчына — радзіма драматурга Пятра Дудо, тэатразнаўца Міхася Модэля, празаіка Уладзіміра Міхно, расійскага журналіста, дырэктара выдавецтва «Петроград» Якава Ліўшыца, мовазнаўца, цюрколага Салія Майзеля, пушкініста Барыса Мейлаха, краязнаўца Міхаіла Кусцінскага, паэта, перакладчыка Тодара Кляшторнага, паэта, празаіка Сяргея Рублеўскага, сатырыка Антона Васілеўскага, літаратуразнаўца Алы Шэшкен, паэтэсы Веры Міхно, празаіка, журналіста, тэатразнаўца Алены Мальчэўскай... І гэта мы не назвалі мастакоў, вайскоўцаў, высокапрафесійных урачоў, гісторыкаў, Герояў Савецкага Саюза, Герояў Сацыялістычнай Працы!.. Край слаўны сваімі ўраджэнцамі, яркімі і дзейнымі асобамі!..

Каб крыху больш прыадкрыць гісторыю Лепельшчыны, павятовага ў даўнія часы Лепеля, давайце зазірнём у XIX стагоддзе... Лепельскае павятовае вучылішча яго выразныя адбіткі — на старых паштоўках з калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава. Дарэчы, у хуткім часе ў Выдавецкім доме «Звязда» ўбачыць свет філакартычны альбом Уладзіміра Ліхадзедава «Ад Віцебска да Полацка», дзе можна будзе ўбачыць рэпрадукцыі паштовак не толькі пра Лепель, а літаральна пра ўсе гарады і іншыя буйныя паселішчы Віцебскай вобласці.

Кастусь ЛЕШНІЦА.
Паштоўкі з калекцыі лаўрэата Прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» Уладзіміра Ліхадзедава.

ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Московская, 14.
Тел.: (+375 17) 309 15 15, (+375 29) 309 15 15, (+375 33) 309 15 15

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС 30 июня 2023 г.

ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	2023 год	2022 год
1	2	3	4	5
1	**АКТИВЫ**			
2	Денежные средства	1101	74 032	69 585
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	289 203	108 190
5	Средства в банках	1104	108 336	193 593
6	Ценные бумаги	1105	187 988	177 056
7	Кредиты клиентам	1106	1 323 493	1 186 921
8	Производные финансовые активы	1107	797	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	2 296	2 296
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	73 318	70 416
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	1 041	1 049
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	1 211	461
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	210
14	Прочие активы	1113	14 219	27 468
15	ИТОГО активы	11	2 075 934	1 837 245
16	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	124 636	203 901
19	Средства клиентов	1203	1 361 068	1 122 267
20	Ценные бумаги банка	1204	49 285	6 521
21	Производные финансовые обязательства	1205	821	1 222
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	55 090	58 628
24	ВСЕГО обязательства	120	1 590 900	1 392 539
25	**СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ**			
26	Уставный фонд	1211	117 562	117 562
27	Эмиссионный доход	1212	3 432	3 432
28	Резервный фонд	1213	23 111	18 360
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	25 534	25 649
30	Накопленная прибыль	1215	315 395	279 703
31	ВСЕГО собственный капитал	121	485 034	444 706
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	2 075 934	1 837 245

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за июнь 2023 г.

ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	2023 год	2022 год
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	109 935	124 010
2	Процентные расходы	2012	43 598	74 649
3	Чистые процентные доходы	201	66 337	49 361
4	Комиссионные доходы	2021	26 269	22 701
5	Комиссионные расходы	2022	2 555	3 256
6	Чистые комиссионные доходы	202	23 714	19 445
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	2 006	340
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	26 055	11 441
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(4 619)	33 709
11	Чистые отчисления в резервы	207	19 315	16 073
12	Прочие доходы	208	2 148	7 056
13	Операционные расходы	209	45 089	53 428
14	Прочие расходы	210	1 574	1 840
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	49 663	50 011
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	9 334	15 997
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	40 329	34 014

Исполняющий обязанности Председателя Правления В.К. Лиходиевский

Главный бухгалтер Л.Д. Левданская

Дата подписания: 05 июля 2023 г.

УНП 101165625

Центр Промышленной Оценки

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении электронных торгов в форме открытого аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «БАТЭ» – управляющая компания холдинга «Автокомпоненты», г. Борисов, ул. Даумана, 95
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Адрес ЭТП	**www.ipmtorgi.by**

Предмет электронных торгов – легковой джип CHEVROLET-NIVA, рег. знак 6503 ЕН-5, 2010 г. в. (бывший в употреблении), по адресу: Минская обл., Борисовский р-н, д. Трояновка

Начальная цена (с НДС 20 %) – 8 760,00 бел. руб.

С подробной информацией по предмету электронных торгов можно ознакомиться на сайте организатора электронных торгов www.cpo.by и электронной площадке ИПМ-Торги www.ipmtorgi.by. Шаг аукциона: 5 % от текущей цены

Задаток 10 % от начальной цены лота перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение **30 календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. **Ответственность** участника аукциона, его **права и обязанности**, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить **вознаграждение 3 %** от цены продажи лота в течение **3 рабочих дней** после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов: **21.08.2023 с 11.00 до 12.00.** Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по **18.08.2023 до 17.00** на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 (29) 317-95-42; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by**

И З В Е Щ Е Н И Е о проведении открытого аукциона по продаже не завершенного строительством жилого дома и земельного участка в частную собственность в г. Могилеве 23 августа 2023 года

№ лота	Местонахождение земельного участка, его кадастровый номер	Площадь земельного участка (га)	Начальная цена предмета аукциона (в том числе: начальная цена не завершенного строительством капитального строения / земельного участка), руб., коп.	Сумма задатка, руб., коп.	Описание не завершенного строительством капитального строения
1	Не завершенное незаконсервированное капитальное строение с инвентарным номером 700/U-105942, расположенное на земельном участке с кадастровым № 740100000001006324, по адресу: Могилевская область, г. Могилев, ул. Морковное Поле, 7	0,1114	27 531 руб. 75 коп. (7 268 руб. 09 коп. / 20 263 руб. 66 коп.)	5 500 руб. 00 коп.	Назначение – здание неустановленного назначения, наружная площадь (площадь застройки) – 123,69 кв. м. Степень готовности 12 %, фундамент – бетон, кирпичи

Целевое назначение земельного участка: земельный участок для строительства и обслуживания жилого дома. Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания одноквартирного (блокированного) жилого дома) с объектами обслуживания

Инженерные коммуникации – отсутствуют, имеется возможность подключения к сетям водоснабжения, газоснабжения, электроснабжения и пр.

Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона: в течении десяти рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки внесения платы за земельный участок), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; в течении двух месяцев со дня утверждения протокола о результатах аукциона в установленном порядке обратиться за государственной регистрацией возникновения прав на земельный участок; приступить к занятию земельного участка в соответствии с целью и условиями его предоставления (начать строительство) в течении одного года со дня государственной регистрации возникновения права на земельный участок; разработать в установленном законодательством порядке проектную документацию на строительство капитального строения (здания, сооружения) сроком до 1 года со дня государственной регистрации права на земельный участок; завершить строительство жилого дома не позднее срока, установленного законодательством Республики Беларусь; обеспечить использование земельного участка в соответствии с целевым назначением; соблюдать права и обязанности землевладельцев, землепользователей и собственников земельных участков, установленные Кодексом Республики Беларусь о земле; до занятия земельного участка осуществлять работы по наведению порядка и его благоустройству в соответствии с требованиями законодательства; возместить затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры, в размерах, установленных Могилевским городским исполнительным комитетом, в случаях, определенных Положением о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 1 января 2014 г. № 298; осуществлять строительство, реконструкцию в соответствии с законодательством Республики Беларусь. Предоставление земельного участка производится с правом удаления древесно-кустарниковой растительности в установленном порядке победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона, выразившим согласие на предоставление ему земельного участка

Аукцион состоится 23 августа 2023 года в 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а.
Заявки принимаются ежедневно с 20 июля 2023 в рабочие дни с 8.00 до 16.00 (обеденный перерыв – с 13.00 до 14.00) по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 19, каб. 100.
Последний день приема заявлений и внесения задатка – 18 августа 2023 года до 13.00. Заявления, поступившие после указанного срока, не принимаются.
Заключительная регистрация участников аукциона – **23 августа 2023 года с 14.50 до 15.00.**
Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи, не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220

Продавец предмета аукциона – Могилевский городской исполнительный комитет, 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, контактные телефоны: (80222) 42-26-18, 42-26-83.
Организатор аукциона – МГУКП «Центр по приватизации», 212022, г. Могилев, ул. Космонавтов, 19, контактные телефоны: 8-0222-42-25-64, 42-24-59, 8-029-151-54-44.
Задаток вносится на текущий (расчетный) банковский счет Могилевского городского исполнительного комитета BY16AKBB36410174405547000000 в МОУ №700 ОАО «АСБ Беларусбанк», код AKBBBY2X, УНП 700123787 (разовый платеж), с отметкой банка; **(назначение платежа – задаток за участие в аукционе по лоту №__).**
Граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких предметов аукционов, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих предметов аукционов.
Для участия в аукционе **гражданин, индивидуальный предприниматель, юридическое лицо** (лично либо через своего представителя) в установленный в извещении срок **подают заявление об участии в аукционе** с указанием предмета аукциона, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
Задаток вносится в белорусских рублях в сумме и срок согласно настоящему извещению.
Кроме того представляются:
- гражданином – копия документа, удостоверяющего личность, без нотариального засвидетельствования;
- индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;
- представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – доверенность, оформленная в соответствии требованиями законодательства;
- представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
- представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица Республики Беларусь – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления об участии в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык. Документы, составленные за пределами Республики Беларусь в соответствии с законодательством иностранного государства должны быть легализованы, если иное не предусмотрено законодательством.
Консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.
В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть, предварительно ознакомившись с условиями оплаты вознаграждения банку за оказанные услуги (перечисление и возврат суммы задатка), до подачи заявления и при себе иметь необходимые реквизиты.
Перед началом аукциона его участники обязаны зарегистрироваться у организатора аукциона и обменять билеты участников аукциона на аукционные номера, которые возвращаются организатору аукциона после его окончания.
Аукцион проводятся аукционистом при наличии двух или более участников аукциона. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе аукциона наиболее высшую цену.
В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов (далее – единственный участник несостоявшегося аукциона).
Затраты на организацию и проведение аукциона письменно доводятся до сведения участников до начала проведения аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и представлением участником аукциона документации, необходимой для его проведения.
В течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона обязан:
- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки внесения платы за земельный участок);
- возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для его проведения.
После совершения победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона указанных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Могилевский городской исполнительный комитет передает ему выписку из решения о проведении аукциона и представляет земельного участка победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся.
Оплата стоимости предмета аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. Расходы, связанные с проведением оценки, составляют 39 руб. 00 коп.
Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время. **Контактные телефоны организатора аукциона для уточнения и получения дополнительной информации: г. Могилев, (80222) 42-25-64, 42-24-59, +37529-151-54-44.**

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего РУПП «Гроднотекстиль»

Аукцион состоится 18.08.2023 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	ЛОТ 1: - капитальное строение, инв. № 400/С-69015 (назначение: здание специализированное обрабатывающей промышленности – наименование автоматическая насосная станция пожаротушения), площадью 160,5 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г/2; - капитальное строение, инв. № 400/С-86338 (назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – резервуар для хранения 8 % раствора пенообразователя), объем 250 куб. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - капитальное строение, инв. № 400/С-58965 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – резервуар на 1000 куб. м), объем 1000 куб. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - капитальное строение, инв. № 400/С-89988 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – площадка под емкости), площадью 119 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г, площадка под емкости; - капитальное строение, инв. № 400/С-165710 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженностью 149,5 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, водопроводная сеть от узла 1 через ВК-1 до здания 121/4 и здания, 121Г; - капитальное строение, инв. № 400/С-165714 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – ливневая канализация), протяженностью 112,6 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, участок ливневой канализации от здания, 121/4; - капитальное строение, инв. № 400/С-165709 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство), площадью 1137,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, благоустройство возле здания, 121Г/2; - зеленые насаждения – липа в количестве 4 единиц. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 440100000002011754, площадью 0,5264 га (назначение – земельный участок для строительства зданий и сооружений обрабатывающей промышленности) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г
Начальная цена продажи	114 707,60 руб. (сто четырнадцать тысяч семьсот семь рублей шестьдесят копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	11 470 руб. (одиннадцать тысяч четыреста семьдесят рублей)
Лот № 2	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	ЛОТ 2: - капитальное строение, инв. № 400/С-69014 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – КПП-120), площадью 19,6 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121М; - сеть электроснабжения 0,4кВ марки АВБбШв 2х16, протяженностью 70 м. Лот № 2 расположен на земельном участке, кадастровый номер 440100000002011753, площадью 0,0390 га (назначение – земельный участок для строительства и обслуживания здания контрольно-пропускного пункта КПП-120) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121М
Начальная цена продажи	8 645,03 руб. (восемь тысяч шестьсот сорок пять рублей три копейки) с учетом НДС
Сумма задатка	864 руб. (восемьсот шестьдесят четыре рубля)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений – 16.08.2023 г. до 15.00
Условия проведения аукциона	Возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5 % от конечной цены продажи объекта; возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по проведению независимой оценки в размере 585 руб. по каждому лоту
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 25.05.2023 г.	
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержатся в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auktsiony/	

Могилевский филиал

РУП «Институт недвижимости и оценки»

информирует о проведении открытого аукциона по продаже имущества, находящегося в хозяйственном ведении у РУП «Белпочта»

Аукцион состоится 03.08.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352 (офис Могилевского филиала РУП «Институт недвижимости и оценки»).

Лот № 1: фургон «Купава» ГАЗ-3302, н/н 115341. Место нахождения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Чапаева, 86, 2010 – г. в.
Начальная цена продажи: **1 860,00 бел. рублей с учетом НДС.**

Лот № 2: фургон «Купава» ГАЗ-3302, н/н 115341. Место нахождения: Могилевская обл., г. Быхов, ул. Советская, 5, 2010 – г. в.
Начальная цена продажи: 1 560,00 бел. рублей с учетом НДС.

Лот № 3: фургон «Купава» УАЗ-330365-423, н/н 115479. Место нахождения: Могилевская обл., г. Быхов, ул. Советская, 5, 2013 – г. в.
Начальная цена продажи: 1 860,00 бел. рублей с учетом НДС.

Лот № 4: фургон «Купава» УАЗ-330365-423, н/н 115479. Место нахождения: Могилевская обл., г. Быхов, ул. Советская, 5, 2013 – г. в. **Начальная цена продажи: 1 860,00 бел. рублей с учетом НДС.**

Лот № 5: фургон «Купава» ГАЗ-3302, н/н 115341. Место нахождения: Могилевская обл., г. Горки, ул. М. Горького, 3, 2010 – г. в. **Начальная цена продажи: 1 860,00 бел. рублей с учетом НДС**

Лот № 6: фургон «Купава» ГАЗ-3302, н/н 115341. Место нахождения: Могилевская обл., г. Горки, ул. М. Горького, 3, 2010 – г. в. **Начальная цена продажи: 1 860,00 бел. рублей с учетом НДС.**

Лот № 7: фургон «Купава» УАЗ-330365, н/н 141967. Место нахождения: Могилевская обл., г. Горки, ул. М. Горького, 3, 2013– г. в. **Начальная цена продажи: 1 860,00 бел. рублей с учетом НДС.**

Лот № 8: фургон «Купава» УАЗ-330365-423, н/н 115479. Место нахождения: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Гомельское шоссе, 23, 2013 – г. в. **Начальная цена продажи: 1 860,00 бел. рублей с учетом НДС.**

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте государственного комитета по имуществу Республики Беларусь и на сайте Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона: **Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»,** УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, Mogilev@ino.by. Доп. информацию можно получить по тел.: **+375222-72-41-14, +37529-624-26-25,** на сайте **ino.by**

Могилевский филиал

РУП «Институт недвижимости и оценки»

извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества Унитарного предприятия «Метиз»

Аукцион состоится 29.08.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352

Лот № 1: капитальное строение с инв. № 700/С-12836 – Дом культуры, пл. 3569,7 кв. м, расположенное по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 27А. **Капитальное строение с инв. № 700/С-115718 – наружный водопровод к зданию Дома культуры по ул. Космонавтов 27А в границах ВК1-ВК2 – здание Дома культуры**, протяженность: 130,7 кв. м. **Капитальное строение с инв. № 700/С-115716 – сети канализации**, протяженность: 49,7 кв. м. **Капитальное строение с инв. № 700/С-115717 – теплотрасса**, протяженность: 28,2 кв. м. **Сведения о земельном участке:** лот № 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 740100000003002331 (пл. 0,3511 га, право постоянного пользования). **Начальная цена продажи: 1 212 708,00 бел. рублей с учетом НДС. Сумма задатка: 121 270,80 бел. руб.**

Р/с для перечисления задатка BY85 BAPB 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Белагропромбанк» г. Минск, BIC BAPBBY2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код назначения платежа – 40901. Срок подачи документов для участия в аукционе: по 28.08.2023 до 11.00. Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона ino.by. Доп. информацию можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by

ООО «СпецРеализация»

объявляет о проведении открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ликвидируемого юридического лица – ООО «Фрэшчиз»
(УНП 691827580, г. Минск, пр-т Победителей, д. 103, 9-й этаж, пом. 8).

Дата и время проведения торгов: **18 августа 2023 года**. Начало – 10.00. Заявки принимаются с 19 июля 2023 года по 17 августа 2023 года.
Место проведения торгов: г. Минск, пр-т Победителей, 31-1, конференц-зал ОАО «Гостиница Планета».
Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стиклево, д. 40, корп. 2, пом. 23, каб. 23-5), тел. 8 (029) 684-71-76.
Продавец: **ООО «Фрэшчиз» (УНП 691827580)** в лице ликвидатора – директора ООО «Юридическое агентство «КлеверКонсалт» Колыско А. А.
Шаг торгов – 5 %. Задаток – 2 %. Подробная информация об имуществе, условиях торгов и порядке проведения размещена на интернет-сайте http://www.specrealization.by/. Контактный телефон для осмотра лота в рабочее время (с 9.00 до 17.00) +375296847176.

Вниманию предприятий, организаций и индивидуальных предпринимателей!

Комитетом государственного имущества Гродненского областного исполнительного комитета проводятся аукционы по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковысского района

К ПРОДАЖЕ ПРЕДЛАГАЕТСЯ:

1) Здание КПП, дорожка по ул. Центральной, 20Б в аг. Волпа, Волковысский с/с, Волковысский район.
Начальная цена предмета аукциона – 1 базовая величина.
Размер задатка – 1 базовая величина.
Аукцион состоится – **17.08.2023 г. в 12.00.**
Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.
Последний день подачи заявлений на участие в аукционе – **11.08.2023 г. до 16.00**.
Подробная информация по телефонам:
в городе Волковыске – 8 (01512) 5 13 44, 2 06 03;
в городе Гродно – 8 (0152) 62 39 24, 62 39 32, 62 39 23.
Дополнительная информация размещена на сайте: https://au.nca.by

УНП 500042135

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего РУПП «Гроднотекстиль»

Аукцион состоится 18.08.2023 г. в 11.00 по адресу:
г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	ЛОТ 1: - Капитальное строение, инв. № 400/С-17193 (назначение – здание специализированное для производства текстильных, швейных и кожаных изделий, наименование – главный производственный корпус), площадью 29971,7 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г, состоящее из капитальное строение инв. № 400/D-152212 (назначение – производственное помещение, наименование – главный производственный корпус), площадью 29418,5 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г-2 и капитальное строение, инв. № 400/D-123114 (назначение – помещение неустановленного назначения, наименование – помещение неустановленного назначения), площадью 523,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г-1; - Капитальное строение, инв. № 400/С-165708 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство), площадью 6813 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г, благоустройство; - Капитальное строение, инв. № 400/С-85888 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), протяженностью 586,05 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение, инв. № 400/С-97346 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 325,25 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию главного производственного корпуса; - Капитальное строение, инв. № 400/С-89982 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внеплощадочная ливневая канализация), протяженностью 1940,20 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение, инв. № 400/С-165712 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – ливневая канализация), протяженностью 1077,2 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, участки ливневой канализации от здания 121Г; - Капитальное строение, инв. № 400/С-89983 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внеплощадочная напорная канализация), протяженностью 243,80 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение, инв. № 400/С-55845 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внеплощадочная кабельная линия, напряжением 10 кВ), протяженностью 1018 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение, инв. № 400/С-74384 (назначение – сооружение специализированное связи, наименование – внутриплощадочная телефонная канализация), протяженностью 193,20 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение, инв. № 400/С-165711 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженностью 57,3 м, г. Гродно ул. Максима Горького, участки водопроводной сети к зданию 121Г; - Капитальное строение, инв. № 400/С-74876 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный пожарный водопровод), протяженностью 227,80 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение, инв. № 400/С-74877 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный пожарный водопровод), протяженностью 991,36 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение, инв. № 400/С-97384 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная сеть наружного освещения), протяженностью 420,40 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная сеть наружного освещения зданий и сооружений главного производственного корпуса;
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	- Капитальное строение, инв. № 400/С-97380 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 353,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть 0,4 кВ к зданиям и сооружениям главного производственного корпуса; - Капитальное строение, инв. № 400/С-97392 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ), протяженностью 473,70 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ от РП-10 кВ до ТП-1, от ТП-1 до ТП-2; - Капитальное строение, инв. № 400/С-55838 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная напорная канализация), протяженностью 277,25 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение, инв. № 400/С-55842 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный производственный водопровод), протяженностью 1305,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение, инв. № 400/С-85887 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – мостовое сооружение), протяженностью 48,00 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ марки ААБл3*95, протяженностью 155 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - пункты и шкафы распределительные – 67 единиц; - трансформаторная подстанция – 3 единицы; - панель ЩО-7024; - трансформатор масляный – 6 единиц; - трансформаторные ячейки КРУ-821-00848 – 2 единицы; - дизель-генератор ДГА-3-48; - камера КСО – 3 единицы; - туя – 3 единицы. Лот № 1 расположен на земельных участках: - кадастровый номер 440100000002000562, площадью 4,2555 га (назначение – обслуживание зданий и сооружений главного производственного корпуса) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г; - кадастровый номер 440100000002006864, площадью 0,0078 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006865, площадью 0,0016 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006866, площадью 0,0014 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006867, площадью 0,0073 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Начальная цена продажи лота 11 098 675,40 руб. (одиннадцать миллионов девяносто восемь тысяч шестьсот семьдесят пять рублей сорок копеек) с учетом НДС. Обременений со стороны третьих лиц нет

Начальная цена продажи	11 098 675,40 руб. (одиннадцать миллионов девяносто восемь тысяч шестьсот семьдесят пять рублей сорок копеек) с учетом НДС.
Сумма задатка	1 109 867 руб. (один миллион сто девять тысяч восемьсот шестьдесят семь рублей)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений – 16.08.2023 г. до 15.00
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержатся в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auktsiony	

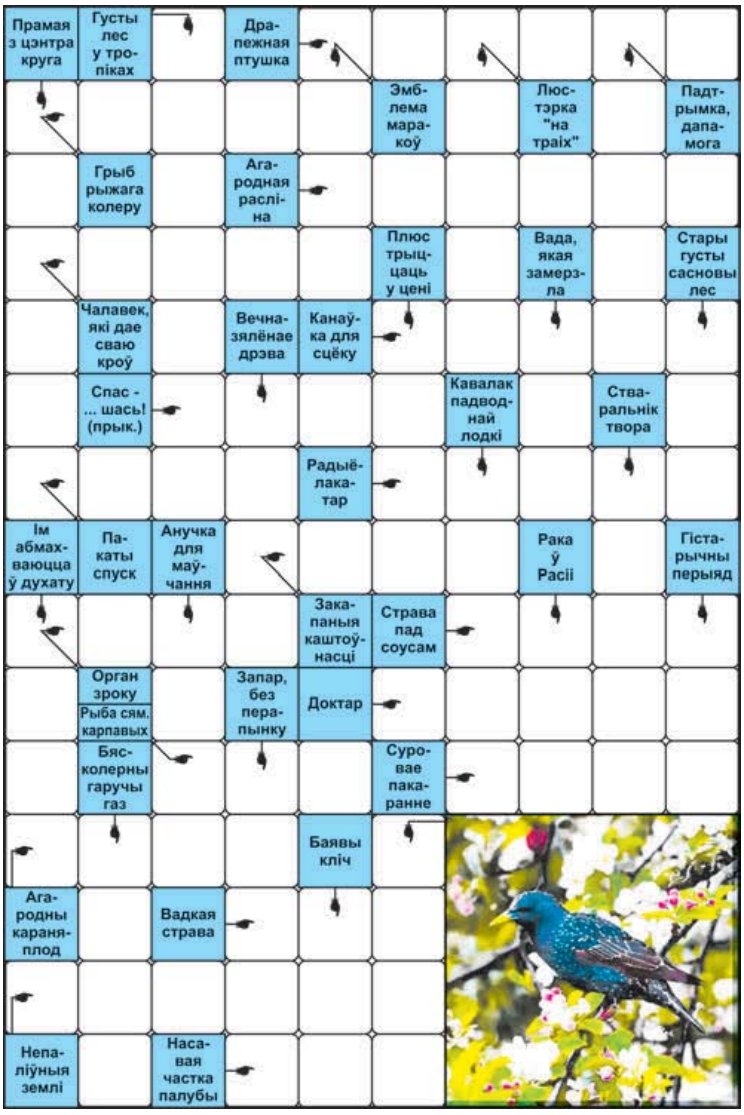

СКАНВОРД

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Па гарызанталі: Ястраб. Рыжык. Агурок. Донар. Жолаб. Лета. Схіл. Радар. Клад. Вока. Сатэ. Лекар. Язь. Кара. Рэпа. Суп. Багара. Бак.

Па вертыкалі: Джунглі. Якар. Трумо. Апора. Радыус. Жара. Лёд. Бор. Елка. Адрэс. Аўтар. Веер. Кляп. Ака. Эра. Засаб. Этан. Шпак. Ура.

Склаў **Юрый ФАЛІНСКІ,** *г. Мінск.*

СЁННЯ

Месяц

Маладзік 17 ліпеня. Месяц у сузор'і Льва.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.02	21.29	16.27
Віцебск —	4.44	21.26	16.42
Магілёў —	4.52	21.19	16.27
Гомель —	4.57	21.08	16.11
Гродна —	5.19	21.43	16.24
Брэст —	5.27	21.35	16.08

Імяніны

Пр. *Ульяны, Антона, Валянціна, Васіля, Інакенція, Лук'яна, Сідара, Сысоя, Фёдара.*
К. *Макрыны, Вінцэнта, Марціна.*

Фота Андрэя ФЕАКЦІСТАВА.

ЗАЎТРА

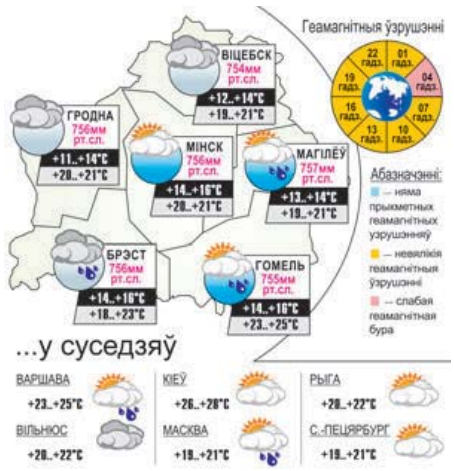

Даты Падзеі Людзі

19 ЛІПЕНЯ

У краіне

1908 год — нарадзіўся Васіль Аляксеевіч Чаркасаў, адзін з кіраўнікоў партызанскага руху на тэрыторыі Вілейскай вобласці ў гады Вялікай Айчыннай вайны. З ліпеня 1941-га — у партызанах: радавы, камандзір групы, памочнік камандзіра, камандзір атрада, камандзір партызанскай брыгады імя Сямёна Будзённага, якая дзейнічала на акупаванай тэрыторыі Смаргонскага, Маладзечанскага, Мядзельскага, Куранецкага раёнаў. Партызаны брыгады разбуралі чыгуначнае палатно, удзельнічалі ў аперацыі «Рэйкавая вайна». За падыходу Чырвонай Арміі яны занялі і ўтрымлівалі станцыі Будслаў, Княгінін. Разам з часцямі арміі ўдзельнічалі ў вызваленні райцэнтра Крывічы. З 1944-га быў на гаспадарчай і партыйнай рабоце.

1953 год — нарадзіўся Уладзімір Іванавіч Поткін, беларускі вучоны, член-карэспандэнт, акадэмік НАН Беларусі. Аўтар больш за 190 навуковых прац па хіміі.

У гэты ж год на возеры Дрысвяты (Браслаўскі раён) уведзена ў дзеянне гідраэлектрастанцыя «Дружба народаў».

1988 год — у Віцебску пабудаваны Летні амфітэатр з самай вялікай у краіне сцэнай і залай на 5400 месцаў. Менавіта тут штогод праходзіць фестываль «Славянскі базар у Віцебску».

У свеце

1893 год — нарадзіўся Уладзімір Уладзіміравіч Маякоўскі, расійскі паэт, драматург. Аўтар лірычных паэм, сатырычных камедый, аўтабіяграфіі «Я сам», нарысаў, сцэнарыяў фільмаў, артыкулаў па пытаннях літаратуры. З 1919-га выпускаў у Маскве агітплакаты «Вокны РАСТА» (ствараў паэтычныя тэксты і малюнкі). Многія сюжэты браў з падзей у Беларусі і на Заходнім фронце. Неаднаразова прыязджаў у Беларусь, выступаў перад чытачамі ў Мінску, Гомелі, Віцебску. П'есы Маякоўскага ставіліся ў беларускіх тэатрах.

1938 год — нарадзіўся Вахтанг Канстанцінавіч Кікабідзэ, грузінскі артыст эстрады і кіно, народны артыст Грузінскай ССР. Здымаўся ў фільмах «Не гаруй», «Міміно», «ТАСС упаўнаважаны заявіць» і іншых.

2003 год — у агульнай бальніцы горада Вена (Аўстрыя) упершыню ў свеце праведзена аперацыя па перасадцы языка.

Так гаварыў...

ЯНКА БРЫЛЬ:

«Важней за ўсё — правільна думаць і адчуваць, не шкадуючы самога сябе дзеля праўды, бачачы сваё месца ў нашым жыцці, сваю работу, свой абавязак і сваю віну».

УСМІХНЕМСЯ

— У яго быў «Лексус», яго ўгналі, дык ён на наступны дзень пайшоў і купіў сабе новы.

— Ну, у мяне такая ж гісторыя была, калі я парасон страціў.

Сёння вельмі разумныя машыны. Напрыклад, калі вы засняце за рулём, то разумная машына праз некалькі секундаў выкіне вам падушку.

Ніколі не купляю шаўрму. Раблю дома. Атрымліваецца як сапраўдная, нават пару разоў атруціўся.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27,

e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, праспект Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 11.865. Індэкс 63850. Зак. № 1705.

Нумар падпісаны ў 19.30 18 ліпеня 2023 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12